

प्रवेश सं० ४०३४१

विषयः पुराणेतिहासम्,

क्रम सं० _____

नाम रामनाम माता

ग्रन्थकार _____

पत्र सं० ४-४

अक्षर सं० (पंक्तौ) ३४

पंक्ति सं० (पृष्ठे) १०

श्लोक सं० _____

लिपिः देवनागरी.

आधारः क७.

आवृत्ति ११.६.४५.

सं. १५३५

वि० अक्षरसं ५.

वि० अक्षरसं ५. ११.६.४५. ११.६.४५. ११.६.४५.

14275

व. ३८

रामनाममाह त्र्यम्बकसंग्रह ४३
बालमुकुदस्येह

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

१

ॐ श्रीगणेशाय नमः श्रीहनुमन्नाटके कल्याणानां निधानं कलिमलमथनं पावनं पाव
 नानां पाथेयं यन्मुमुक्षोसपरिपरपदप्राप्तये प्रस्थितस्य विआस्थानमेकं कविवरवर
 सांजीवनं सज्जनानां बीजं धर्मद्रुमस्य प्रभवतु भवतां भूतये रामनाम १ महाशंभुसं
 हितायां मुक्तिस्त्रीकरणं पूर्ये मुनिहृदयवयः पक्ष्मतीतीरभूमी संसारापारसिंधोः कलिक
 लुषतमस्तोमसो मार्कविंशो उन्मीलितपुण्यपुंजद्रुमललितदले लोचने चश्रुतीनां कामे
 रामेति वरुणोऽशमिह कलयतां संततं सज्जनानां २ स्कंदपुराणे रामनामेव नामेव नामेव
 मम जीवने कलानास्त्येव नामास्त्येव नामास्त्येव गतिरन्यथा ३ अवश्येनापि यन्नाम्नि की
 र्तिते स स्मृतेऽपि वा विमुक्तपातकः सोऽपि परंपदमवाप्नुयात् ४ पद्मपुराणे नामचिंताम
 णी रामश्चेतन्यपरविग्रहः पूर्णशुद्धो नित्यशुक्लो न भिन्ननामनामिनः ५ अतः श्रीरामना
 मादिन भवेद्भाष्यमिदं द्वये स्फुरति स्वयमेवैतज्जिह्वादेव अवरोमुखे ६ अपराधविनिर्मुक्तौ

पु

नाम्नियलसमाचरेत् रामनाम्नैव देवैर्ष सर्वसत्पतिना न्यतः ७ नामैकं यस्याचिस्म
 रणपथि गतं श्रोत्रमले गतं वा शुद्धं वा शुद्धवर्णं व्यवहितरहितं तारयत्येव सत्यं तच्चैदेहद्रवि
 णजनतालोभपाखंडमध्य निक्षिप्तं स्यान्न फलजनकं शीघ्रमेवात्र विप्र ८ दशापराधयु
 क्तानां न भवेत्सौख्यमुत्तमं तस्माद्देयं विशेषेण सर्वावस्थासु सर्वदा ९ जाते नामापराधे तु
 प्रसादेन कथंचनः सदा संकीर्तयेन्नाम तदेकशरणं भवेत् १० नामापराधयुक्तानां नामान्ये
 वहरंत्यद्यं अविज्ञातप्रज्ञा नितान्ये वार्थं कराण्यतः ११ रामरामेति रामेति रामेति रामेति नमो
 मे सहस्रनामतनुल्ये रामनामवरानने १२ श्रीराम इति नामेदं रामस्यैव सनातने सहस्र
 नामसदृशं विश्वाऽनारायणस्य च १३ जपतः सर्ववेदाश्च सर्वमंत्राश्च पार्वति तस्मात्के
 टिगुणं पुण्यं रामनाम्नैव लभ्यते १४ यद्येप्रयोगास्तत्रैषु ते सैः यत्साध्यते फले तत्सर्वं
 सिध्यति क्षिप्रं रामनामेव कीर्तनात् १५ भूतप्रेतपिशाचैश्च वेतालाश्चैरकादयः कुष्मांडा

२

राक्षसाघोराभैरवाः ब्रह्मराक्षसाः १६ श्रीरामनामग्रहणत्पलायतेदिशोदश नैवात्रसंशयं
 कार्यतात्वाश्रीनामवैभवं १७ तत्रैवश्रीवशिष्टवाक्यभारद्वाजप्रति अहोमहामुनेलो
 केरामनामाभयप्रदं निर्मलेनिर्गुणं नित्यं निर्विकारं सुधास्पदं १८ प्रत्यक्षं परमं गुह्यं
 शील्यादिगुणं रोवं त्यक्तामंदात्मनो जीवाः नानामार्गानुयायिनः १९ तत्रैव नारदवाक्यं
 श्रवरीषं प्रति सकृदुच्चारयेद्यस्तुरामनामपरेश्वरं अद्भुतः करणो भूत्वा निर्वीणमधिगच्छति
 २० कीर्तयन् श्रद्धया युक्तो रामनामा विलेश्वरं परमानंदमाप्नोति हित्वा संसारबंधनं २१ अन
 न्यगतयो मर्त्याः भोगिनोऽपि परंतपाः ज्ञानवैराग्यरहिता ब्रह्मचर्यादिवर्जिताः २२ सर्वपापविनि
 र्मुक्तानाममात्रैकजल्पकाः सगच्छन्ति परे धाम्नि दुर्लभं योगसंयमैः २३ दुःप्राप्यं योगिनां यद्दि
 स्थानं साकैतसंज्ञकं सुखपूर्वैलभेत्तत्तु नाम संराधनात्प्रिये २४ यत्र तत्र स्थितो वापि संसरे
 न्नाममुक्तिदं सर्वपापविनिर्मुक्तः स गच्छेत्परमां गतिं २५ मोहानलोलसज्जालाज्वलोके

२

षसर्वदा श्रीनामां भोधरक्षायां प्रविष्टो नैव दह्यते २६ रामरामेति रामेति रामेति च पुनर्जप
 न् स चांडोऽपि पूतात्मा जातेनात्र संशयः २७ ब्रह्मांडपुराणे जपस्वरघुनेन दनरामचंद्रप्रप
 न्न आर्त्तार्तिहरा विलेश वांछामहे नाम निरीक्षमाद्यं नान्यस्य हासत्यमिदं कृपालो २८
 त्वन्नामसंकीर्तनतो निशाचराः द्रवंति भूतान्यप्यांति चारयः नाशं तथा संप्रति याति राज
 न् परात्परं त्वत्सदनं लभते २९ विष्णुपुराणे अवशेनापि यन्नास्ति कीर्तितं सर्वपातकैः
 पुमान्विमुच्यते सद्यः सिंहस्त्रस्तेर्ममोरिवः ३० व्यायच्छते यजन् यज्ञे त्वितायां ह्यप
 रैर्चयन् यदाप्नोति तदाप्नोति कलौ संकीर्त्य राघवं ३१ प्रसंगेनापि श्रीरामनामये वै
 वदन्ति च ते कृतार्था मुनिश्रेष्ठ सर्वदोषोरिताः सदा ३२ दृष्टं श्रुतं मया सर्ववर्त्तिकं
 चित्सारमुत्तमं परंतु रामनामेकं तारकं सर्वसंमतं ३३ केचिज्ज्ञादिकं कर्म के
 चिदानादिसाधनं कुर्वन्ति नामविज्ञानं विहीना मोनवाः भुवि ३४ तत्र योग

३ रताः केचित्केचित्पुण्यानेविमोहिताः जपेकेचित्तक्रिरपन्तिनैवजानन्तितारकं ३५ तत्रैवविं
 चिवाक्यंमरीचिंप्रति अहंचशंकरोविष्णुस्तथासर्वेदिवौकसः रामनामानुभावेनवैभवंप्राप्त
 मुत्तमं ३६ निर्वाणंरामनामेदंवरुणोकारणंपरं येस्मरन्तिसदाभक्त्यास्तेपूज्याभुवनत्रये ३७
 भविष्यतिरुक्ताद्योस्तेमानवाःपापवर्जिताः येजपन्तिपरंधामनाममोगल्यदायकं ३८ भविष्यति
 णो नारायणवाक्यंलक्ष्मीप्रति भजस्वकुसलेनित्येनामसर्वेशपूजितं रामेतिमधुरंसाक्षान्मया
 संकीर्त्यतेहृदि ३९ जीवाःकलियुगेद्योरेरामत्यादविमुत्वात्सदा भविष्यतितमेसत्यंरामनामे
 कनिंदकाः ४० भविष्यतिदुराचाराःनिरयेनात्रसंशयः कथमानंदमायातिदुष्टेनामपंडुमुखे ४१
 तत्रैव नारदवाक्यंभारद्वाजप्रति सर्वेषांसाधनानां वैश्रीनामोच्चारणंवरं वदन्तिवेदविदुषोऽपि
 मग्नान्ज्ञानसागरे ४२ यत्प्रभावादहेनित्यं परमानंदपावने रूपंरसमयंदिव्यंदृश्यं श्रीनकीपतेः ४३
 योगादिसाधनेकैशसर्वेयानात्रसंशयः अतःसौलभ्यसन्मार्गसंगच्छत्सत्त्वसंमतः ४४ अ

नायासेनसर्वस्वस्वरूपं दुर्लभमुने लभते श्रीरामनाम्नस्तु प्रभावाद्वाविकोजनः ४५ नारदीये श्रीस
 तवाक्यंसौनकेप्रति भयंभयानामपहारिणीस्थिते मनस्यनेतेममकुत्रतिष्ठति यस्मिन्नस्मृतेज
 न्मशतोभ्रवानिभयानिसर्वाण्यपियांतितात ४६ आयासस्मरणेकोस्तिस्मृतोयच्छतिशोभनं
 पापक्षयश्च भवतिस्मरन्तौतमहर्निशे ४७ प्रातर्निशितयासंध्यामध्याह्नादिषुसंस्मरन् श्रीमद्रा
 ममवाप्नोतिसद्यःपापक्षयोन्नरः ४८ नामसंस्मरणक्षीणसमस्तकेशसंचयः मुक्तिंप्रयातिविप्रे
 द्रतस्यविज्ञेनवाधते ४९ सर्वेषांसाधनानांचदृष्टेवैवैभवंमुने परंतुनाममाहात्म्यंकला
 नाहन्तिषोडशी ५० भवतापिपरिज्ञातंसर्वेदार्थसंचयं नान्तःपरं क्वचित्त्वदृष्टेसत्यंवदंच ५१ ल
 मयापिवहृधापूर्वैरुक्तेयंमहामुने नप्राप्तंपरमानंदंसागरंकोटिजन्मनि ५२ यावच्छ्रीराम
 नाम्नस्तुप्रभावंपरतत्परं नाभ्यस्तदृश्येद्वल्लवतावन्नामार्थतिश्रयं ५३ शिवपुराणेशिववा
 क्यंनारदप्रति सीतासमंत्यदारा मनामजाव्यं प्रयत्नः इदमेवपरंप्रेमकारणानांचकारणं ५४

सकृदुच्चारणादेवमुक्तिमायातिनिश्चितं नजानेशतसहस्राणांफलमत्यंतदुर्लभं ५५ यन्नामस
ततं ध्यात्वा अविनाशित्वंपरं मुने प्राप्तं नामैव सत्यं हि सुगोप्यं कथितं मया ५६ श्रीरामनामस
र्वेश्वरमादिदेवधन्याः जनाः भुवितले सततं स्मरन्ति तेषां भवेन्मुक्तिप्रयत्नतः सदा पुरेशभक्ति
विमला प्रसाददा ५७ रामनामाशये गृह्यं मुनीनां दुर्लभं परं कथं जानंति विप्रेन्द्रपामराः दुष्ट
मानसाः ५८ भागवते श्रीशुकदेववाक्यं आपन्नः संसृतिघोरो यन्नामविवशो गृह्णन् ततः स
द्यो विमुच्येत यदि मेति स्वयं भयं ५९ नातः परं कर्मकृतं निबन्धनं मुमुक्षुणा तीर्थपदात्तु कीर्तना
त् न तत्पुनः कर्मसु सज्जते मनोरजस्तमोभ्यां कलिलं यदन्यथा ६० ब्रह्महापितृहा गोघ्नो मा
तृहा चार्थहा धवान् आदः पुष्कसको वापि शुद्धैरन्यस्य कीर्तनात् ६१ कलिसभाजयंती ग्रीः
गुणज्ञाः सारभागिनः यत्र संकीर्तनेनेव सर्वस्वाद्योपलभ्यते ६२ एवं व्रतः स्वप्रियनामकीर्त्त्या
जातानुरागो दुतचित्त उच्चैः हसत्यप्यरोदतिरोतिगायतुन्मादवन्तत्यंतिलोकवाहः ६३ अत्रा ४

नादयवाज्ञानादुत्तमश्लोकनायत् संकीर्तितमद्यं पुंसो दुहती-धो यथानले ६४ यथा गदं वी
र्यतममुपयुक्तं यदुष्टया अजानतो व्यात्मगुणं कुर्यान्मत्रोप्युदाहृतः ६५ ब्रह्मन् नारदीये स
कृदुच्चारयंत्येतदुर्लभं चाकृतात्मनां कलौ घोरतमे ब्रह्मन् रामनामाखिलेष्टदं ६६ ते क
तार्थीः सदा शुद्धास्सर्वपाधिविवर्जिताः नाम्नः प्रभावमासाद्य गमिष्यन्ति परंपदे ६७ राम
नामपराये च नामकीर्तनतत्पराः नाम अर्चापराये च ते कतार्थी कलौ युगे ६८ तस्मान्न
मस्तलोकानां हितमेव मिहोच्यते रामनामपरात्मन्यननकलिर्वाधते क्वचित् ६९ श्रीकृष्ण
मेशनाम्नस्तु सततं शरणं व्रजे अस्माकं सत्समाजेषु उपायांतरमनर्थकं ७० सकृदुच्चारयंत्ये
तद्दामनाम कलौ युगे ते कतार्थीः महात्मानस्तोभ्यानि न्येन मोनमः ७१ न्यूनातिरिक्ततासि
द्धौ कलौ वेदोक्तकर्मणां नाम संस्मरणदेवसंपूर्णफलदायकं ७२ सीतारामात्मकं नाम
सुधाधाम निरंतरं ये जपन्ति पराभक्त्या तेषां बाधा कलेर्न हि ७३ श्रीमद्दामनाम्नस्तु संला

५

पंप्रेमसंयुतं रसनायां भवेद्यस्य स संवदो विबुधये भैः ७४ स्वपनं भुंजत जतिष्ठतु त्विच्छेदं श्रव
 दस्तथा येषां संकीर्तने नाम तेषां नित्यं नमो नमः ७५ नाम संकीर्तने नित्यं सुखं प्रसूतं च लना
 दिषु करोति भक्तिहीनोऽपि सोऽपि श्रीराम किं करः ७६ अहो चित्रमहो चित्रमहो चित्रमिदं परं राम
 नाम्नि स्थिते लोके संसारं वर्तते पुनः ७७ मार्कण्डेयपुराणे व्यासवाक्यं स्वशिष्यं प्रति धर्मान
 शेषसंश्रुद्धांसेवंते ये हि ज्ञोत्तमाः तेभ्यस्सहस्रगुणितं श्रेष्ठं नामास्मत्तेरतं ७८ यस्यानुग्रहो तो
 नित्यं परमानंदसागरं रूपं श्रीरामचंद्रस्य सौलभ्यं दुर्लभं परं ७९ तस्मात्सर्वात्मना रामनाम
 मांगल्यकारकं भजध्वंसावधानेन त्यक्त्वा सर्वदुराग्रहान् ८० वेदानां सर्वसिद्धांतं सर्वसौख्ये
 ककारणं रामनाम परं ब्रह्म सर्वेषां मुक्तिदं परं ८१ श्रीरामनाम सन्नाम्नियस्यास्ति ह चिरञ्च
 ला रसना सुधामयी तस्य सर्वदोषौघवर्जिता ८२ तत्रैव श्रीव्यासवाक्यं सतं प्रति रामनाम
 पगुह्यं सर्ववेदानं वर्तितं ये रसज्ञाः महात्मानो तेऽं च गोचरं सदा ८३ नाम स्मरणं निश्चानो नि

र्विकल्पकचेतसां किंदुर्लभं त्रिलोकेषु तेषां स वद हं ८४ अज्ञानप्रभवं सर्वजगत्स्थावरजं
 गमं रामनाम जयादेव विनश्यं भवति ध्रुवं ८५ भजस्व सततं नाम जिह्वा श्रद्धया सह स्वल्पायासे
 नशीघ्रं वै महा मोदः प्रजायते ८६ धन्यं कुलं वरं तस्य यस्मिन् श्रीरामतत्परः जायंसे त्वसंपन्नः ८७
 पुत्रपरमेश वल्लभः ८८ गरुडपुराणे श्रीरामरामरामेति वेदत्यपि पापिनः पापकोटि सहस्रे
 भ्यो तेऽं संतरणं ध्रुवं ८९ कलौ संकीर्तनादेव सर्वपापं व्यपोहति अतः श्रीरामनाम्नस्तु सर्वदा
 कीर्तनं वरं ९० अग्निपुराणे श्रीशंकरवाक्यं दुर्वाससं प्रति नभयं यमदूतानां नभयं रौरवादिकं
 नभयं कालदास्य रामनामानुकीर्तनात् ९१ यच्चापराहे पूर्वाह्ने मध्याह्ने च तथा निशी काये
 नमनसा वा चाकृतं पापं दुरात्मना ९२ परं ब्रह्म परं धाम पवित्रं परमं च यत् तस्मिन् प्रकीर्त्यते राम
 नाम्नि ते गोघनाशनं ९३ ब्राह्मणः क्षत्रियः वैश्यस्त्री शूद्रास्त्यजार्पः यत्र कुत्रानुकुर्वंतो रामनामानु
 कीर्तनात् ९४ तत्रैव प्रल्हादवाक्यं यत्र भावादहं साक्षात्तीर्त्वा चोभवाणं वात अनयासेन

की

कृत्या ल्येतस्मात् श्रीनामकीर्तने ६४ कर्तव्यं सावधानेन नाम उच्चारणं सदा साधनं तत्र विहाया
 बुद्ध्या वैरस्यमात्मनि ६५ यद्भुजं न्यत्स्वयं स्तिष्ठन्नगश्च न च जाग्रतस्थितः कृतवान्यापमद्या
 हंकायेन मनसा गिरा ६६ यत्स्वल्पमपि च स्मृतं कुयोनिरकावहं तद्वा तु शप्रशमं सर्वं रामना
 मुकीर्तनात् ६७ क्रिया कलापहीनो वासं यत्तैवा विशेषतः रामनामो संकुर्वन् कीर्तनं मुच्यते
 भयात् ६८ यदीच्छेत्परमाप्रीतिं परमानन्ददायिनी तदा श्रीरामनाम्नस्तु कर्तव्यं कीर्तनं परं ६९
 ब्रह्मैव तेन हनन् ब्राह्मणमत्यन्तं कामतो वासुरापिवत् रामरामेत्यहोरात्रं संकीर्त्य सुचितामियात्
 १०० अपि विश्वासघाती च तथा ब्राह्मणमिदकः कीर्तयन् रामनामानि पापैर्नोपरिभूयते १ धि
 स्मृतं तमहं मन्ये स तत्तं प्राणवत्सभे यज्जिह्वेनैव सेनित्यं रामनामनमंगलं २ रामनामेति मद्ग
 त्पायेन गीतं महात्मना तेनैव कृतं सर्वं कृत्यं च संशयं विना ३ वसंतिया नितीर्थानि पावनानि
 महीषले तानि सर्वाणि श्रीरामनाम्नानि शंकराणि च ४ रामनामा शयं दिव्यं ये वै जानन्ति सा

दरा त्तेऽक्ततार्था कलौ राजन्सत्यं सत्यं वस्यहं ५ दष्टः नामात्मकं विश्वं मया विज्ञानं च क्षुषा
 वाङ्मनो गोचरातीतं निर्विलम्बं प्रमोददं ६ लौकिकी वैदिकी याया क्रिया पुरुषार्थसाधिका तेभ्यो
 कोट्यर्बुदगुणं श्रेष्ठं श्रीनामकीर्तनं ७ ब्रजवतिष्ठन् स्वपनस्नन् स्वसन् वाक्यप्रकरणे श्रीराम
 नाम संकीर्त्य भक्तियुक्तः परं व्रजेत् ८ कथंचिन्नाम संकीर्त्य भक्त्या वा भक्तिवर्जितः दहते सर्वं
 पापानि पुगांताग्निरिवोत्थितः ९ जन्मान्तरसहस्रेस्तु कोटिजन्मान् तरेषु यत् रामनाम प्रभा
 वेन पापं निर्वर्तितं तत्क्षणात् १० अभक्षभक्षणात्पापं मगम्य गमनाच्च यत् नश्यते नात्र संदे
 हो रामनाम जपाद्भुशो ११ नारदवाक्यं श्रवरीषं प्रति श्रवरीष महाभाग शृणु मद्गुणं वरं सर्वोपद्र
 वनाशाय कुरु श्रीरामकीर्तनं १२ तावतिष्ठति देहे स्मिन्कालकल्मषसंभव श्रीनामकीर्तनया
 वत कुरुते मानवो न हि १३ यस्य स्मृत्या च नामोत्थात पोयं तत्क्रियादिषु न्यूनं संपूर्णतां याति
 सद्यो वंदेत श्रुतं १४ आधयो व्याधयो यस्य स्मरणं नामकीर्तनात् शीघ्रं नाशं संप्राप्यति ते

वंदेजानकीपतिं १५ श्रीरामेत्युक्तमात्रेणहेलयाकुलवर्द्धन पापौघं विलयं यांति दत्तमश्रीवि
 योयथा १६ गवामयुतकोटीनां कन्यानामयुतायुतैः तीर्थकोटिसहस्राणां समं श्रीनामकी
 र्त्तन १७ कूर्मपुराणेशिववाक्यं शिवां प्रति गोप्याद्गोप्यतमं भद्रं सर्वस्वं जीवनं मम श्रीरामनामस
 वैशमुत्तमानां च मुक्तिर्द १८ नियामकानां सर्वेषां कारणं प्रेरकं परं रामनामैव सहिद्यै सत्यं वा
 गामृतं मम समाहितै न मनसा कीर्तनीयस्सदा बुधैः रामनामात्मकं मंत्रं सतां जीवांतरं महत्
 २० ब्रह्मपुराणे ब्रह्मावाक्यं नारदं प्रति इदमेव हि मांगल्यमिदमेव धनागमः जीवनस्य फलं स्वादु
 रामनामानुकीर्तनं २१ प्रमाददपि संस्पृष्टो यथा नलकणोदहेत् तथोष्टपुटं संस्पृष्टो रामनाम
 हरेदघं २२ हत्यायुतं कोटिसहस्रमुग्धं गुर्वेगना कोटिनिषेवणं च तेनान्यसंख्यानि च पातका
 नि श्रीरामनाम्ना निहतानि सद्यः २३ निर्विकारं निरालं वनिवैरं वै निरंजनं सेव्यं श्रीरामनामेदं स
 वैश्वरूपकाशकं २४ श्रुत्वा श्रीरामनाम्नस्तु प्रभावं परतरात्परं सत्यं यो नाभिजानाति द्रष्टव्यं ७

मुखं न हि २५ विज्ञानं परमं गुह्यं इदमेव महामुने सवाह्याभ्यंतरं नाम चिंतनं मनसा गिरा २६
 मत्स्यपुराणे येन ध्याते श्रुते गीतं रामनामैव दं महत् कृते तेनैव सत्कृत्यं वैरोदितं मुखं विदितं
 २७ ध्येयं योगं परं पेयं रामनामाक्षरं मुने सर्वसिद्धांतसारेदं सौख्यं सौभाग्यं कारणं २८ ना
 मैव परमं ज्ञानं ध्यानं योगं तथारतिः विज्ञानं परमं गुह्यं रामनामैव कैवल्यं २९ येषां रामः
 प्रियो नैव रामे नूनत्वं दर्शनां द्रष्टव्यं न मुखं तेषां संगतिस्तु कृतस्तरां ३० वाराहपुराणे दे
 वाच्छकरसावके न निहतो न्नेहो जराजर्जरो हारामेण हतोस्मि भूमिपति तो जल्पेस्तनुं त्यक्त
 वान् तौ र्णां गोष्पादवध्वार्णवमहोनाम्न प्रभावादिदं किंचिज्जं यदि रामनामसि क्रास्ते याति
 रामास्पदं ३१ निरपेक्षं सदा स्वच्छं सर्वसंपत्ति साधकं भजध्वं रामनामेदं महामांगल्यं कं प
 रं ३२ वामनपुराणे अघोघावज्रपाताघाः अन्ये दुर्नीत संभवाः स्मरणाद्रामभद्रस्य सद्यो
 यांति क्षयं क्षणान् ३३ अश्वमेधादिभिर्यज्ञैः नरमेधशतैरपि याजितं तेन यो नोक्तं रामेति

८ अक्षरद्वयं ३४ श्रवणवित्तियेभक्तिरतामनुष्याः संकीर्त्यमानं रघुवंशवर्धं तेमुक्तपापाः सुवि
 नोभवंतियथा मृतप्राशनतर्पितास्तु ३५ परदाररतो वापि परापकृतकारकः स शुद्धो मुक्ति
 मायातिरामनामानुकीर्तनात् ३६ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थागतोपि वा यः स्मरेत् सुदुरी
 काक्षं स वा त्याभ्यंतरः शुचिः ३७ सर्वेषां राममंत्राणां श्रेष्ठं श्रीतारकं पुरं षडक्षरमनुसाक्षा
 त्थायुष्माक्षरं वरं ३८ ध्येयं नित्यमनन्यप्रेमरसिकैः पेयं तथा सादरं ज्ञेयं ज्ञानरतात्मभि
 ३९ श्वसुजनैस्सम्यक्क्रियाशान्तये श्रीमद्रामपरोक्षनामसुभां सर्वोधिपेशमंदं सर्वेषां सुहृदं सु
 रासुरनुतं आनंदकंदं परं ४० रामनामानिशं भक्त्या जप्यं संप्रयत्नतः नातः परतरोपायो ह
 र्यने शुभतेपि वा ४१ पथोलापेव दन्वी डोये खानायाति सत्वरं हित्वा श्रीरामनामेदं ते
 नराः पशवः स्मृताः ४२ अहोनामा मृता लापी जनः सर्वार्थसाधकः धन्या इत्यतरोक्तिः
 सत्यं सत्यं वदाम्यहं ४३ रामनाम्ना जगत्सर्वं भासितं सर्वदा हि ज प्रभावं परतमेतस्य वचं ८

नागोचरं मुने ४४ अलंयोगादिसंक्लेशे ज्ञानविज्ञानसाधनैः वर्तमाने दयासिंधो रामना
 मे श्वरे मुने ४५ त्रिगुणरागोपमं धर्मनिर्णये शंकरवाक्यं पार्वतिं प्रति रामात्परतरं नास्ति
 सर्वेश्वरमनामयं तस्मात्तन्नामसेलापेयं लंकुहममप्रिये ४५ आचंडालजीवानां मधि
 कारोस्ति वल्लभे श्रीरामनाममंत्रे स्मिन्सत्यं सत्यं सदाशिवे ४६ यत्प्रभाववलमंशतोशि
 वेशिवपदं शुभगं यदवासे तदतिरहिताः किल जीवाः यांतिकश्च तमं यमसादं ४७ साक्षा
 राञ्च निराकाराद्रामनामपूरं प्रिये गोप्याद्गोप्यतमं वस्तु कृपया संप्रकाशितं ४८ स्मर्त्तव्यं
 ४९ सदा रामनानिर्वाणकारकं शृणुहं मर्द्धिं विस्मृत्य याति दुःखालयं जनः ४९ महं ते स्त
 पसो मूर्त्तं प्रसवः पुण्यं संततः जीवनस्य फले स्वादसदा श्रीनामकीर्तनं ५० वायुपुराणे
 सदाशिववाक्यं नारदं प्रति श्रीरामनामसामर्थ्यं वैभवं सौख्यं विक्रमं नवकुंकोपिशक्तौ
 तिसत्यं सत्यं च नारद ५१ संततं रामरामेति यस्तु कीर्तयते सदा गुरुतल्येशने नापि सपूतो

५

भवति ध्रुवं ५२ यातनायमलोकेषु तावदेव भवेत्तराणां यावन्मभजते श्रीत्यारामनामप
 रात्परं ५३ सर्वेषामवतारारणं कारणं परमाद्भुतं श्रीमद्भुमेति नामेति ७ च्यते सन्दिग्धं
 ५४ यत्र यत्र स मुद्गरोदृश्यते अयतेथ वा तत्सर्वं रामनाम्नि वसत्येव चोमम ५४ इति
 श्रीनामप्रतापप्रकाशे प्रमोदनिवासे श्रीयुगलानन्यसरनसंगहीते अष्टादशपुराणवा
 क्यप्रमाणानिरूपणं नाम प्रथमप्रमोदः ॥ १ ॥ अथोपपुराणवचने बृहद्दिष्णुपुराणे कृत्वा
 कृष्ट्यामनं पुनरावृत्तिलक्षणं कृत्वा रामनाम्नस्तु मुक्तेर्वीजमनुत्तमे १ सर्वे रागोप
 शमने सर्वोपद्रवनाशने शान्तिदं सर्वारि नारायणनामानुकीर्तने २ नास्ति श्रीरामनाम्नस्तु
 परत्वं दृश्यते क्वचित् सदृशत्रिषु लोकेषु सर्वतंत्रेषु कुत्रचित् ३ रामरामेति योनित्यं मधुरं
 जपति शरणं स सर्वसिद्धिमाप्नोति रामनामानुभावतः ४ च सिंहपुराणे भगवद्वाक्यं रामरा
 मेति रामेति सततं संस्मरति ते तथेव वल्लभास्माकं मीश्वराणां च नारद ५ नारकास्तेन रानीचाः जी

५

म

वनोपि मृतोपमाः तेषामपि भवेन्मुक्तिरामनामानुकीर्तनात् ६ तत्रैव श्रीप्रल्हादवाक्यं पित
 रं प्रति रामनाम जपतां कुतो भयं सर्वतापशमनैकमेघजं पश्यतां तममगात्रं सन्निधौ पावको
 पिसल्लिलायते ७ धुना ७ रामनां प्रभावेन मुच्यते सर्वबंधनात् तस्मात्त्वमपि दैत्येशतदेव शर
 णं व्रज ८ नारदीये श्रीरामेति जपन् जंतुः प्रत्यहं नियतेन्द्रियः सर्वपापविनिर्मुक्तः सुखज्ञो सतेन
 रः ९ सौभाग्यं सर्वदा स्वर्गं सरसानंदमद्भुतं अदृश्यं लभते भक्त्या रामनामानुकीर्तनात् १० पति
 व्रतानां सर्वासां रामनामानुकीर्तनात् ऐहिकमुष्मिकं सौख्यं भवेन्नैवात्र संशयं ११ सर्वोसां वि
 हायां जुजयेन्नाम महाबलं अहोरात्रं लभेत्सोपिकैवल्यदुर्लभं पदं १२ आदित्यपुराणे शिववा
 क्यं पार्वतीं प्रति अहं जपामि देवेशि रामनामाक्षरद्वयं श्रीसीतायाः स्वरूपस्य ध्यानं कृत्वा हृदि स्थ
 ले १३ रामनाम्नि स्थितास्सर्वे भ्रातरः परिकरास्तथा गुणानां निचयं देवितया श्रीधामसन्निभं १४
 नाम विभ्रह्मीनां साधनं तरकल्पना कृता महर्षिभिर्विज्ञैः रामनामार्थनैष्ठिकाः १५ आंगिरसु

राणे नामसंकीर्तनात्सर्वमंगलं शश्वतं शिवे सामीप्यं रामचन्द्रस्य तथा सर्वार्थसंचयं १६ श्रीरामे॥
 तिमनुष्यो यः समुच्चारयति सदा जीवन्मुक्तो भवेत्सोपि साक्षाद्गमात्मकः सुधीः १७ सुरद्रुमचयं
 हित्वा एरंडं समुपासते यस्यान्यसाधने प्रीतिः संपत्कानाममंगलं १८ आभ्यन्तरं तथा वाह्यं यस्तु॥
 श्रीराममुच्चेत् स्वल्पायासेन संकाशं जायते हृदि पंकजे १९ शुकपुराणे श्रीअगस्त्यवाक्यं सुतीक्ष्णं
 प्रति श्रीमद्भगवतेति नामेति जीवनां च जीवनं कीर्तनात्सर्वरोगेभ्यो मुच्यते सर्वथा मुने २० ब्रह्मांडशतसं
 नस्य यत्फलं समुदाहृतं तत्फलं लभते विप्रसंस्कृष्टीराममुच्चारन् २१ यथा हि पावको तीव्रजसा छन्न
 तो व्रजेत् तथा विश्वासहीनानां नास्ति नामार्थवैभवं २२ अहो भाग्यं तमाः सर्वे नामसंलग्नमानसाः
 पावयन्ति जगत्सर्वं रामनामार्थं चिंतनात् २३ यत्र भावं समासाद्य शुको ब्रह्मर्षिस्ततः जपस्व तन्म
 हासं त्रारामनामसाधनं २४ पुराणसंग्रहे सतवाक्यं शौनकेन प्रति इदानीं रामनाम्नस्तुरहस्यं संवदामि
 ते यच्छ्रुत्वा प्रपठित्वा च नरायास्यं तिसृङ्गं २५ सर्वे वा राममंत्राणां रामनामपरं स्मृतं गोव्यं श्रीकाशि १०

नाथस्य जीवनं चित्तशोधकं २६ सुलभं सर्वजीवानां अनायासेन तारकं येन केन प्रकारेण ज
 पन्मोक्षप्रदं नृणां २७ एवं रीत्या जपेद्यस्तुरामनामा खिलेश्वरं तस्यास्ति करतले सिद्धिरनाया
 सेन सत्वरं २८ पृथ्वीरिति यथा तत्पुण्यं गुरोस्सानिध्यतो मुने तस्य श्वादभ्यसेन्नाम सर्वेश्वरम
 तं द्वितः २९ स्वल्पाहारं तथा शयनं स्वल्पं वाक्यं निरंतरं रामनादिकं परित्यज्य मिथ्यासंभाषणं
 मुने ३० इहैव लभते नित्यं परिकराणां समागमं तथा नाना रहस्यानां ज्ञानं संजायते ध्रुवं ३१ नामं
 परात्परैश्चर्यं कथं वा चावदामि ते स्मरणं स्वल्पं ते विश्वं रामरूपेण भास्वरं ३२ भारतविभागे सर्वल
 क्षणहीनोऽपि युक्तो वा सर्वपातकैः सर्वतरति तस्यापे भावयन्नाममंगलं ३३ प्राणप्रयाणपाथेयं
 संसारव्याधिभेजं दुःखशोकात्परित्राणं रामेति अक्षरद्वयं ३४ मातृहापितृहागोघ्नो ब्रह्महाचार्य
 हामुने श्वादः पुष्कसको वापि शुद्धेन रामनामतः ३५ सर्वमंगलमांगल्यं सर्वसिद्धांतपारंगं सर्व
 देवाधिपं भद्रं सर्वसंपत्तिकारकं ३६ महानादस्य जनकं महामोक्षस्य हेतुकं महाप्रेमशेषाने महा

मोदमयं परं ३७ आत्मादकानां सर्वेषां रामनामपरात्परं परं ब्रह्म परं धाम परमकारणकारणं ३८
 गणेशपुराणे रामनामपरंधेयतदास्त्वच्छन्नाश्वत् सर्वदा सन्निधिरित्युक्तं पूर्वमां जगदीश्वरैः ३९
 अहं पूज्यो भवेत्सौ के श्रीमन्नामानुकीर्तनात् अतः श्रीरामनाम्नस्तु कीर्तने सर्वदोषं ४० वि
 घ्नानां च विहंतारं दतारं सर्वसंपदं सुधासारं सदास्त्वच्छन्निर्विकारं निराश्रयं ४१ धार्यं सदा प्रयत्ने
 नममवाक्यं सुधोषमं सर्वेषां सुखदं नित्यं मुक्तिदं नात्र संशयः ४२ नंदीपुराणे नंदीश्वरवाक्यं
 गणान् अति सर्वदा सर्वकालेषु येन कुर्वति पातकं रामनामजपं कृत्वा याति धाम सनातनं ४३
 शृणु ध्वं भोगाणां सर्वेषां रामनामपरं वलं यत्प्रसादान्महादेवो हान्नाहं लमपीषिवत् ४४ इति हा
 सोत्तमे श्रीरामनामसंकीर्त्यस्य पुंसेन जायते सरोमपुलकं गात्रे स भवेत् कुलिशोपमः ४५
 रामनामजपे ये बामश्रुपातो भवेन्न हि त एव खरतुल्यास्ते पूताः चैपातकालयाः ४६ श्रुत्वा
 श्रीरामनाम्नस्तु वै भवं परमार्थिकं श्रवते नैवल्लं नेत्रात्तस्मिन्नेत्रे सिपेद्रजः ४७ अहं ११

मप्यत्र नामानि कीर्त्तयामि जगत्पतेः तानि वः श्रेयसे नित्यं भविष्यंति न संशयः ४८ अहो
 सतां संगसमुद्भूतं फलं परं पवित्रं नरकादिनाशनं कर्त्तव्यमेतद्दिसदेव सज्जनेः श्रीरामना
 म्नि यदिविक्लारतिः ४९ अहो भारतवर्षो यं मंगलायतनो महान् यस्मिन् श्रीरामनाम्नस्तु
 ध्वनिः संश्रूयते सदा ५० तत्रैव नारका अतिपुष्करवाक्यं सकृत्संकीर्त्तितो देवः स्मृतो वा मु
 क्तिदो नृणां स्मरतां संततं नाम न जाने किं फलं भवेत् ५१ कृतघ्नानां शिरोरत्नं रामः कमल
 लोचनः कथं न द्रवते श्रुत्वा स्वनामा कान्मुत्तमं ५२ किमत्र हाहोकारेण युष्माकमधु
 नाधुवं स्मरध्वं रामनामारख्यं मंत्रं दुःखापहारकं ५३ कालं कालं अत्यंतं दृष्ट्वा स्वप्नमि
 दं जगत् रामनामजपात्क्षिप्रं जागर्ति याति निश्चितं ५४ रामनाम्नि सुधाधाम्नि कुतर्क
 निरयावहं समाश्रयंति ये पापाते वै तुराक्षसाधमाः ५५ मार्तेडस्य च संकाशं सर्वलोकैक
 जोचरं उत्लोकाने त्रहीनाश्च नैव पश्यन्ति दुर्भगाः ५६ गुवाक्यं तत्रैव श्रुत्वा नामानि तत्र स्थाते

१२ श्रीरामकीर्तनचरितम्
 नोक्तानितथाद्विज नरकनरकान्मुक्तासद्यएवमहामुने ५७ श्वादेपिनैवशक्तोपिकर्तुं
 पापानियत्नतः यावन्तितावतीशक्तिरामनाम्नाशुभक्षये ५८ स्वप्रेषिरामस्मृतिरारिपुंसः
 क्षयं करोत्याहितुपापराशेः प्रयत्नतः किंपुनरादिपुंसः संकीर्त्यतेनामरघूत्तमस्य ५९ इदमे
 वपरं भाग्यं प्रसस्तं सद्भिर्बुध्यते श्रीमद्रामनाम्नस्तु सततं कीर्तितं मुने ६० चातुर्यं सर्वथा वि
 प्रदमेवमुनिश्चितं नाम व्याहरणं नित्यं त्यक्त्वा दुर्वीसनादिकं ६१ पुरा महर्षयः सर्वे रामना
 मास्विलेष्टं दहत्येनांसि सर्वाणि प्रसंगाकिमुभक्तिः ६२ तथा च जंबूद्वीपवर्णने नर्मदातीरवैष्ण
 वान्प्रतिभगवद्वाक्यं मद्रक्तास्तस्य मेतस्तु वाक्यं मे शृणुताधुना सकृदुच्चार्य मन्नाममनुज्यो
 जायते नरः ६३ रामनामसंनमनभूतो न भविष्यति तस्मात्तदेव संकीर्त्य मुच्यते कर्मबंध
 नात् ६४ लघुभागवते गोवधः स्त्रीवधः स्तेयं पापं ब्रह्मवध्नादिकं श्रीरामकीर्तनादेव शत
 ध्यायति सत्वरं ६५ किं तात वेदागमशास्त्रविस्तारं स्त्रीर्धरे नैकैरपि किंप्रयोजनं यद्वात्मनो वा १२

ॐ सिमुक्ति कारणं श्रीराम श्रीराम इति स्फुटं रटं वर्तमानं च यत्पापं यद्भूतं यद्भविष्यति
 तत्सर्वं निर्दहत्याशुरामनामानुकीर्तनात् ६८ ते कृतार्थः मनुष्येषु सुभाष्यः नृपनिश्चितः
 स्मरंति ये स्मरयंति रामनामकलौ युगे ६९ अभक्षभक्षणात्यापमगम्यगमनाच्च यत् तत्स
 र्वं विलयं यांति रामनामानुकीर्तनात् ७० सदा द्रौहपरो यस्तु सज्जनानां महीतले जायते
 पावनो धन्यो रामनामेति कीर्तनात् ७१ श्रीरामेति मुदा युक्तः कीर्तयेद्यत्स्त्वनन्यधीः पाव
 नेन च धन्येन तेनेयं पृथिवी धृता ७२ प्रभासपुराणे मथुरालयमसौ मुख्यनाम सर्वेश्वरेश
 रं रसनायां स्फुरत्याशु तस्य दृगोचरो परः ७३ तत्रैव नारदं प्रति भगवद्वाक्यं नाम्नां मुख्यतमं
 नाम रामाख्यं परमंतपः प्रायश्चित्तमशेषाणां पापानां मोचकं परं ७४ श्रीरामनाम परमं प्रा
 णत्प्रियतरं मम न हितस्मात्प्रियः कश्चित्सत्यं जानीहि नारद ७५ नराणां स्त्रीपापानां सर्वेषां
 सुकृतात्मनां इदमेव परं ध्येयं नान्यत्स्वप्रेषि नारद ७६ देवीभागवते व्यासवाक्यं शुक्रं प्रति

जीवानां दुष्टभावानां कृतघ्नानां तथाशुक चरितं दुःखालयं तात निबोध मयं सदा ७७ श्री
मद्रामनाम्नस्तु प्रभावे परतरात्परं ज्ञानवैराग्यहीनानां दृश्येनैव भवेत्कदा ७८ गभीरं ते तु यत्रो
क्तं कुरुणानिधिरग्रतः सततं कीर्तनं रामनाम कुर्वन्समादरात् ७९ त्यक्त्वा दुराग्रहं सर्वकुटु
ंबादिकसंग्रहं करिष्यामि सदा भक्त्या तव नामानुकीर्तनं ८० तत्सर्वं विस्मृतं तात अधमेनात्म
हारिणा तस्मादनेककष्टानि प्राप्नुवंति मलायना ८१ कालिकापुराणे रामेत्यभिहिते देवे परमा
त्मनि रामये असंख्यमखतीर्थानां फलं तेषां भवेद्भुवं ८२ रामनामप्रभादिव्यात्सर्वे वेदांतपारणाः
वदन्ति नियतं राजन् ज्ञात्वा सर्वोत्तमोत्तमा ८३ सर्वासामेव शक्तीनां कारणं तमसः परं श्रीरामना
मपरमेशं सौख्यदंशरणार्थिनां ८४ प्राणानां प्राणमित्याहुर्जीवानां चैव जीवनं मंत्राणां परमं
त्रं रामनाम सदव्ययं ८५ क्रियायोगसारे उक्तं गौर्मुनिभिः सर्वे स्मरणे रामनाम्नि च न कालनिघ
मः प्रोक्तः सर्वदुःखानिनाशनं ८६ नामप्रभावं महर्षिरामचन्द्रस्य शाश्वतं ब्रवीम्यहं समासे

न सेति हासं निशामय ८७ रामेति सततं नामपठ्यते सुंदराक्षरं रामनाम परं ब्रह्म सर्ववेदाधिकं
महत् ८८ समस्तपातकध्वंसी समुक्तस्तुतदा पठत् नामोच्चारणमात्रेण तयोश्च कवे श्रययोः
८९ विनष्टमभवत्पापं सर्वमेव सुदारुणं रामनामप्रभावेन दुर्लभं किं महीतले ९० रामना
मप्रतापेन तौ गतौ धाम्नि सत्वरं इदं शं रामनामेदं जपश्च द्विजसत्तम ९१ विष्णोर्नामानि विप्रे
द्रसर्ववेदाधिकानि च तेषां मध्ये तु तत्त्वज्ञैरामनामपरं स्मृतं ९२ रामेत्यक्षरयुग्मं हि सर्वमंत्रा
धिकं द्विज यदुच्चारणमात्रेण पापीयाति परांगतिं ९३ रामनामप्रभावो यस्य सर्ववेदप्रपूजितः
महेश एव जानाति नान्यो जानाति वैमुने ९४ विष्णोर्नामसहस्राणि पठन्नात्मन्यने फलं तत्फलं
लभते मर्त्यो रामनामस्मरन्पि ९५ तत्रैव धर्मराजवाक्यं दत्तान्त्रिं दूताः स्मरंतौ तौ चापि रामनामाक्ष
रद्वयं तदानमेदं दनीयौ तयोः सीतापतिः प्रभुः ९६ संसारो नास्ति तत्पापं यद्रामस्मरणेन नयाति संश
यं सद्यो दृढं श्रयुतं किं करा ९७ ये मानवाः प्रतिदिनं रघुनंदनस्य नामानि घोरदुरितौघविनाशका

नि भक्ताः स्मरन्ति विबुधाः प्रवराश्चित्तस्थाने पापिहि भट्टाममने वदं व्याः ६८ तस्मात्सर्वपुराणाद्यो वैश्या
 तु सश्रु कौभटाः पूजनीयो च तौ निस्समस्माभिर्नान्न संशयः ६९ तावन्ति वृत्तिपापा निदेहेषु देहिनी वर
 रामनामेति यावद्देन स्मरन्ति सुखप्रदं १०० आद्ये च तर्पणे चैव वलिदाने तयोस्तु वै यदेताने व्रते चैव दे
 वताराधनेऽपि च १ अन्येष्वपि च कार्येषु वैदिकेषु विचक्षणैः स्मरेत्तदा भवेत्सर्वफलं सर्वत्र सर्वदा २
 मत्सु काले हि जश्रेष्ठ राम रामेति यः स्मरेत् पापात्पापि परं मोक्षं प्राप्नुयान्नात्र संशयः ३ रामेति नाम
 यात्रायां ये स्मरन्ति मनीषिणः सर्वसिद्धिर्भवेत्तेषां यात्रायां नात्र संशयः ४ अरण्ये प्रांतरे वापि राम
 शाने च भयानके रामनाम स्मरेत्तस्य विद्यते नापदे हि ज ५ राजद्वारे तथा दुरौ विदेशे दशसु संमुखे दुः
 स्वप्नदर्शने चैव जहपीडसु जैमिने ६ औत्पातिके भये चैव वात रोग भये हि ज रामनाम स्मरन्मर्त्यो
 लभते नाशु भक्तचित् ७ रामनाम हि जश्रेष्ठ सर्वशुभनिवारणं कामदं मोक्षदं चैव स्मर्त्तव्यं सततं
 बुधैः ८ राम रामेति विप्रर्व्ययस्मिन्नस्मर्यते क्षणे क्षणः स एव व्यर्थः स्यात् सत्यमेव मयोच्यते ९

स्मरन्तोरामनामानि तावसीदंति मानवाः सत्यं वदामि ते ब्रह्म रामनाम परं वलं १० जन्मकोटिदुरितस
 यमिषुः संपदं चलभते भुवि मर्त्यः रामनाम सततं यदि भक्त्या मधुरं स्मरेत्तुः सा ११ अहो चरित्रं
 जीवानां दुष्टानां पापकर्मणां रामे मुक्तिर्दनामनस्मरन्ति न राधमा १२ अहर्निशं नाम परात्परेषु
 रं जपन्ति ये ते सुखदासदाशिवाः तेषां परस्पर्शरजोभिषेकासदं वपूतारपि पापिनो हि ज १३ सह
 स्वास्येन शेषोपिरामनाम स्मरन्त्यलं तत्प्रभावेन ब्रह्मांडं धत्वा केशे विना हि ज १४ वक्तुं शक्नोत
 बाल्योऽपि श्रोतुमर्त्ये तसु दरं तथापि रामनामे देन स्मरन्ति दुराशयाः १५ रामनामामृतं स्वादुकथं
 वाचा वदामि ते स्मरणेनैव तात व्यं सर्वदा बुधसत्तमैः १६ सर्वकृतं तेन येनोक्तं नाम मुक्तिर्दना १७
 तः परतरं वस्तु क्वचित्सं दृश्यते हि ज १८ यावत् श्रीरामनामस्तु प्रतापनायातिहतस्थले ताव
 त्कालं भ्रमंती हविर्मुखा सर्वयोनिषु १९ रामनाम जपतत्परं जने यत्फलं भवति निरूपणे यां
 ति तेनैव श्रमतोऽपि कदाचि शिवशिवाश्रुतिशेषगणेशैः १९ सर्वेषां योग्यतानां स्ति तथा सामर्थ्यं

मुन्नतं श्रीरामनामसंलापसुकृतौघनिरूपणे २० मानुषं जन्मसंप्राप्य येनोक्तमक्षरद्वयं तेषां
 चाश्वचोडात्मा सर्वप्रेतप्रपूजितं २१ आदिपुराणे कृष्णवाक्यं रामनामसदाग्राही रामनामप्रियः स
 दा भक्तिः तस्मै प्रदातव्या न च मुक्तिः कदाचन गायंति रामनामानि वैष्णवाश्च युगे युगे त्यक्त्वा
 च सर्वकर्माणि धर्माणि च कपिध्वजं रामनामैव नामैव रामनामैव केवलं गतिस्तेषां गतिस्तेषां
 तस्तेषां सनिश्चितं अहं हेलया नाम बद्धं तिमनुजाभुवि तेषां नास्ति भयं पार्थ रामनामप्रसाद
 तः रामनामरताय त्रैलोक्येति प्रेमसंप्रुताः भक्तानामनुगच्छंति मुक्तयः स्तुतिभिः सह मानवा ये सु
 धासारं रामनामपि वंति वै ते धन्याः मृत्युसंज्ञा सरहिता परमेशवल्लभाः नामैव परमा मुक्तिर्नामै
 व परमा गतिः नामैव परमा शांतिर्नामैव परमा स्थितिः नामैव परमा भक्तिर्नामैव परमा धृतिः
 नामैव परमा प्रीतिर्नामैव परमा स्मृतिः नामैव परमं पुण्यं नामैव परमं तपः नामैव परमं धर्मो
 नामैव परमो गुरुः नामैव परमो ज्ञानं नामैव चाखिलं जगत् नामैव जीवं न जेतो नामैव विपुलं धनं १५

नामैव जगतां प्रियं नामैव जगतां प्रियं नामैव जगतां ध्यानं नामैव जगतां परं नामैव शरणं जं
 तो नामैव वसिष्ठेश्वर नामैव जगतां जीवं नामैव पावनं परं रामनामरता वृते वै श्रीरामभा
 वुक्ताः दर्शनादेव भवेद्भक्तिरसात्मिका कामादिगुणसंयुक्तानाममात्रे कबंधवाः
 प्रीतिं कुर्वंति ते पार्थ न तथा जितवद्गुणाः तं देशं पतितं मन्ये यत्र नास्ति स वैष्णवः रामनामप
 रो नित्यं परानंदविबुद्धेन रामनामरता जीवाः न पतंति कदाचन इन्द्रादयः पतेत्येतत्तथापि य
 धिकारिणः नामस्मरणमात्रेण प्राणांशुचंति ये नराः फलं तेषां न श्यामि भजास्मितांश्च पार्थि प
 वं नामस्मरणमात्रेण नरो प्राप्तिं निरापदं ये स्मरंति सदा रामं न जानेत स्य किं फलं नामैव जग
 तां बंधुर्नामैव जगतां प्रभुः नामैव जगतां जन्मनामैव स चराचरं नामैव धार्यते विश्वं नामैव पा
 ल्यते जगत् नामैव नीयते नामनामैव धुंजते फलं नामैव बद्धास्त्राणां तात्पर्यार्थं मुत्तमं
 नामैव वेदसासिसिद्धांतं सर्वदा शिवं नामैव क्रियते कर्मनामैव नीयते फलं नामैव गत्यतेना

मणोऽप्यपरतरात्परं नामैवलीयते वेधापरे ब्रह्मणि निश्चला नामैव चंचलं चित्तं मनस्त
स्मिन्मलीयते श्रीरामस्मरणेनैव नरोयाति परांगतिं सत्यं सत्यं सदा सत्यं न जाने नामंजक
लं रामनामप्रभा बोधयं सर्वोत्तम उदाहृतः समासेन तथापार्थ वक्ष्ये हंतवहेतवे ननाम
सदृशं ज्ञानेन नामसदृशं लयः ननामसदृशं पुण्यं ननामसदृशं व्रतं ननामसदृशं ध्यानं
ननामसदृशं जपः ननामसदृशं त्यागो ननामसदृशी गतिः ननामसदृशं तीर्थं ननामसदृ
शं स्तवः ननामसदृशं कर्म ननामसदृशं दमः ननामसदृशी मुक्तिः ननामसदृशं प्रभुः
देवगुणैस्तिसदानामतथैव जितवदुःखाः कुर्वन्वाकारयन् चापि रामनामजपं सदा नीत्वा
कुलसहस्राणि परंधामाधिगच्छति नामैव नीयते पुण्यं नामैव नीयते तपः नामैव नीय
ते धर्मो जगदेतच्चराचरं रामनामप्रसादेन सर्वसिद्धींश्चरो भवेत् विश्वासेनैव श्रीरामना
मजायं सदा जने श्रोतोदांतः क्षमाशीलौ रामनामपरायणः अस्मत्पुत्रकुलजानावे १६

तारणे सर्वदाक्षमः येनामयुक्ता विचरंति भूमौ त्यक्त्वा रथं कामान्विषयांश्च भोगान् ते
षां च मक्तिः परमा च निष्ठा सदैव शुभगा भवति ध्रुवा शिवाः त्यक्त्वा श्रीरामनामनिकर्म कु
र्वंति ये धर्माः तेषां कर्माणि वेधाय न सुखाय कदाचन स्मरंति रामनामानि त्यक्त्वा कर्मोणि चा
खिलं तेषां कर्माणि कुर्वन्ति ऋषयः तत्परः प्रियाः रामनामसदा ज्ञाहीहीत्वा कर्माणि चाखि
लं संपूतं सर्वपापेभ्यो वद्वपन्नमिवांभसा यस्य चेत्सि श्रीरामनाममांगलिकं परं सजि
त्वास कलास्त्रो कान्तरं धामाधिगच्छति नामयुक्ताः जनाः पार्थ जात्यंतरसमन्त्रि वै प्रीति
कुर्वन्ति श्रीरामेन तथा जितवदुःखा गायंति रामनामानि सततं ये जना भुवि नमस्तेभ्यो नमस्तेभ्यो
नमस्तेभ्यो पुनः पुनः इति विज्ञापितं तात बुध्ये दमवधारय रामनामप्रसादेन सर्वसुखमवाप्स्य
सि तानां मम गाथां विचरंति गीत्वा तेषां मिदं भाग्यमतीव पुण्यं येनामगाथा परतत्त्वनिष्ठा
ते धन्यधन्या भुवि कृत्य पुण्याः रामनामजना शक्त रामनामजनप्रियः संपूतो निर्विकल्पश्च

सर्वपापवहिर्मुखः ६४ रामनामप्रसंगेन ये जपन्तीह चार्जुन तेऽपि ध्वस्ताखिला घोघायां तिरामा
 स्पदं परं ६५ व्यास्येन्नामनिर्वाणकारणं यस्त्वनन्यधीः तस्य पुण्यं फलं पार्थ वक्तुं कशक्यते
 भुवी ६६ तस्मान्नामानि कौन्तेय भज स्वदृढचेतसा रामनामसदायुक्ताः प्रियास्माकं संधुवः ६७ नि
 विस्माचेतसानामगायन्ति सततं नरा तेषां मध्ये सदावासः श्रीरामस्य विशेषतः ६८ अद्भुताहेल
 या चापि गायन्ति नामसंगलं तेषां मध्ये सदानामी वसेन्नैवात्र संशयः ६९ न तत्र विस्मयकार्यं
 भवता रामनाम्नि च सत्यं वदामि ते पार्थ प्रियाय मम चात्मनि ७० यन्नामस्मरतो नित्यं महा-
 श्रुतानवंधनं सिध्यते श्रुत्या सेन तमहं रावै भजे ७१ अद्भुता परयायुक्तो रामनामपरायणः
 करोति जानकीजानिस्तस्य चिंता पुनः पुनः ७२ अशेषवासनायुक्तः कामक्रोधपरायणः स
 पूतः सर्वपापेभ्यो यस्य नामपरंतप ७३ ब्रह्महायि सुरापी च स्तेयी स्वर्णपहारकः स पूतः स
 वपापेभ्यो यस्य नामपरंतप ७४ रामनामसदाप्रेम्ता संस्मरामि जगद्गुरु क्षणं न विस्मृतं यो १७

नित्यं सत्यं वचो मम ७५ नामयुक्तान् जनान् दृष्ट्वा यः पश्येत्तादरं सखे सयाति परमं स्थानं रा-
 मेण सह मोदते ७६ नामयुक्तान् जनान् दृष्ट्वा प्रणमन्ति च ये नराः ते पूताः सर्वपापेभ्यो कर्मणा
 तेन हेतुना ७७ मदमात्सर्यसंपन्नः परजीवापहारकः स पूतः सर्वपापेभ्यो यस्य नामसदा-
 रुचिः ७८ अदोषपातकैर्व्याप्ताः स्वधर्मपरिधर्जिताः एते तरेति पापिष्ठाः रामनामप्रसादता-
 ७९ निवृत्तिरामनामानि निवृत्तिवदनानि च तथापि नरकमूढाः पतंत्यत्यद्भुतं महत् ८० वि-
 सृज्य रामनामानि कुर्वन्ति कर्मचारिवलं किमाश्चर्यं किमाश्चर्यं किमाश्चर्यं धनं जय ८१ शांतो
 दांतः क्षमाशीलो रामनामार्थचिंतकः तस्य सद्गुणसंख्या न वक्तुं नैव क्षमोप्यहं ८२ विसृ-
 ज्य रामनामानि कर्म कुर्वन्ति ये नराः अप्राप्य सद्गतिं पार्थ भ्रमंती कर्मवर्त्सु ८३ यद्वदन्त्या
 विये रामनामगृहं निसादरं ते पूतः सर्वपापेभ्यो रामनामप्रसादतः ८४ येन केन प्रकारेण
 नाममात्रैकजल्यकाः अनायासेन गच्छन्ति परे धाम्नि समादरात् ८५ नामयुक्तान् जनान् दृष्ट्वा

हनु०
१८

।स्तिग्धोभवति योनरः स्याति परमं स्थानं परमानंदसागरं ८६ गीत्वा च रामनामानि विचरेद्धी
मसन्निधौ इदं ब्रवीमि ते सत्यं क्रीतो हंतस्य चाजुनः ८७ गीत्वा रामनामानि करोति करतालि
का इदं ब्रवीमि ते सत्यं तस्य वश्यो जगत्पतिः ८८ गीत्वा श्रीरामनामानि ये रुदंति नरोत्तम
तेषां महं परि क्रीतः परमेशेन संयुतः ८९ गीत्वा च रामनामेति पतंति भुवि ये नराः ते वै धन्या
नि धन्याश्च वै सवप्रवराः भुवि ९० यदृच्छ्या न गृहंति रामनामेति मंगले अदृश्यते जनाः
पार्थ दृष्टिमात्रेण वर्जयेत् ९१ निंदति रामनामानि रामनामगुणानि च अदृश्यते जनापा
र्थं दृष्टिमात्रेण वर्जयेत् ९२ भिक्षाश्या न गृहंति रामनाम परेश्वरं लोकोपचारि रता
स्ते वै पाखंडिनो ध्रुवं ९३ अर्जुन उवाच भवत्येवं भवत्येवं भवत्येवं महामते सर्वपापि
व्यामालरंति नाम बांधवाः ९४ नमोस्तु नामरूपाय नमोस्तु नामजस्मिने नमोस्तु नामसाध्या
य वै दवेद्याय शाश्वते ९५ नमो नामप्रपन्नाय नमो नाममभाविने नमोस्तु नामशुद्धाय नमो

१८

नाममयाय च ९६ श्रीरामनाममाहात्म्ययः पठेत् अदृष्ट्या चिताः स्याति परमं स्थानं रामनामप्रसाद
तः ९७ रामनामार्थमुत्कृष्टं पवित्रं पावनं परं वेध्यायंति सदा स्नेहाते कृतार्था जगत्रये ९८
सौख्यं धर्मे नरे श्रीमद्रामनामस्तु प्रभावं निर्मलं मुने जपावेद्यवशेनैव त्रायते सज्जनैः क
चित् ९९ मनोरथ्यप्रदातारं सज्जनानां परंप्रियं लोकिकीदृभंगा क्रीडाहंतारं नाम सद्युतः
१०० सकृदुच्चरितः शब्दो रामनामा विभूषितः कुरुते नामैव कार्यं सर्वं मोहावधिनेष्टं १
परत्वं परतमं नामो विदितं सर्वतः श्रुतो अबुधाः नैव जानंति संपतंति भवार्णवे २ कर्मो
पासनति ज्ञानमनायासेन सिध्यति यदा हि जयति जिह्वारामनामा खिलेश्वरं ३ काशीखंडे ये
यं पेयं श्रवणपुटके रामनामानि रामं ध्येयं मनसि सततं तारकं ब्रह्मरूपं जल्पन् जल्पन्
कुरुत विदुः तो प्राणिनां कर्णमूले विध्यां विध्यामटति जटिलः कोपिकाशीनिवाशी ४ यस्या
मलं प्रियतमं सुयशो विधाता गरुडध्वजश्च गिजे नितरां तथा हं प्रेम्णा वदामि च शृणोमि सहै

हनु०
१८

वताभ्यां तद्रामसर्वेश्वरमादिदेवं ५ इहमेकं परंतत्वं ऽ निर्णीतं ब्रह्मवादिभिः नामव्याहरणं
हंसर्वकालेषु प्रेमतः ६ केदारखंडे श्रीशंकरवाक्यं पार्वतिप्रति रामनामसमंतत्वेनास्ति
वेदांतगोचरं यत्प्रसादात्परासिद्धिं प्राप्तुं शक्यो ऽ मला ७ अतः सर्वात्मना रामनामरू
पं स्मरन् प्रिये अनायासेन भो देवि अमरात्वं भविष्यसि ८ रामनामप्रभावेन अविनाशी पदं
प्रिये प्राप्तं मया विशेषेण सर्वेषां दुर्लभं परं ९ अन्यानि यानि नामानि तानि सर्वां ऽ णि पार्व
ती कार्यार्थे संभवानी हरामनामादितः खिद्यं १० श्रीरामनामसंस्मृत्य अमरत्वं गतो मुनिः मा
कंडे योऽपि नैवात्र संशयस्य प्रयोजनं ११ तथानारदयोगीन्द्रो भक्तभूषणस्तथा परे मृत्योर्मेहराणं च
तीर्त्त्वो संमन्नात्वं सुधां बुधौ १२ लंबोदरेऽपि श्रीरामनाममाहात्म्यमुत्तमं श्रुत्वा वधारितं चित्तं ततः १८
पूज्यो सुरासुरैः १३ एवं श्रीनामसंस्मरणं तत्कृत्यो देवतास्तथा मनुष्याः किं नराः नागाः यक्षवि
द्योधरास्तथा १४ सर्वे कृतार्था अभवन् तस्मिन् तस्मिन् युगे युगे नातः परतरोपायः दृष्टते अयने तथा

१८

१५ निर्वीणखंडे शिववाक्यं श्रीरामं प्रति भवन्नामामृतं पीत्वा गीत्वा च भवतां यत्राः शिवो हंसर्वदे
वेश्वपूजनीयः सदा प्रभो १६ निराकारं च साकारं निर्गुणं सगुणं विभो उभो विहाय सर्वं स्वतन्वना
मऽस्मराम्यहं १७ महात्मनो न जानंति बहिरर्थं स्पृहायणाः रामनामपरं ब्रह्म सर्ववेदांतसंम
त १८ जगत्प्रभुं परानंदकारणं सदसत्यरं रामनामपरेश्वरं न संवोपास्य परेश्वरं १९ सर्वेषां
तसारणं इहमेकं महत्मतं जानकीजीवनं स्यात्तन्नाम उच्चारणं सदा २० कोशलखंडे न तस्य
रणं न हियत्र रामो यस्योन रामो न हि संहितासा सनेति हासो न हियत्र रामो काव्यं न तस्यान्त्रहिय
त्ररामः २१ शास्त्रं न तस्यान्त्रहियत्र रामस्तीर्थं न तद्यत्र न रामचंद्रः कालोऽप्यकालः कश्चि
रेव सोऽस्ति संकीर्तते यत्र न रामदेवः २२ यागः स आगो न हियत्र रामो योगः सरो गो न हिय
त्ररामः न सासभायत्र न रामभद्रः विद्याय विद्यारहितात्यनेन २३ स्थानं भयस्थानं न रामकी
र्तिः रामेति नामामृतं श्रुत्य मासं सर्पा लयं प्रेतगृहं गृहं तद्यत्रा र्वितनैव महेंद्रपूज्यः २४ उक्तेन

किं स्याद्दृष्टानुविश्वं सर्वं मुधा स्याद्यदि राममृत्यु एतच्च कृष्णः पुनराह नो सोऽस्य शोषवीतं जप
मालिकोच २५ लघुकोशलखंडे रकारो ध्वजवत्योक्तो मकारो छत्रवतथा सर्ववर्णशिर
स्यो हिराममृत्युक्ततेऽबुधैः २६ रकारार्थो भवेद्दामः परमानंदविग्रहः मकारार्थो भवेत्सी
तासच्चिदानंदरूपिणी २७ इति श्रीरामप्रतापप्रकाशप्रमोदनिवासश्रीयुगलानन्यशरन
संगृहीतं उपपुराणेतिहासखंडनिरूपणनामद्वितीयप्रमोदः २ अगस्त्यसंहितायां रका
शेरामचंद्रः स्यात्सच्चिदानंदविग्रहः अकारो जानकीप्रोक्ता मकारो लक्ष्मणस्वरोट् १ रकारे
एव हिर्यातिमकारेण विशेष्युनः रामरामेति सच्छब्दो जीवो जपतिसर्वदा २ द्वैत्यदीनं तुदरि
तं पद्ममासर्तुवर्षजं सर्वैरुहतिभिः शेषं तूलाचलेमिवानलः ३ नामसंकीर्तनं चैव गुणानां
मपिकीर्तनं भक्त्या श्रीरामचंद्रस्य वचसा श्रुद्धेरिष्यते ४ विश्वामित्रसंहितायां विश्वामित्रवाक्यं
चैव प्रणि विश्रुतानि बहून्येव नीर्यानि विविधानि च कोटयश्च नापि तुल्यानि नामसंकीर्तनस्य

हा ५ धन्याः पुन्याः प्रपन्नास्ते भाग्ययुक्ताः कलौ युगे संविहायाथ योगादी च रामनामैकनिधि
काः ६ ब्रह्मप्रश्नसुराषश्च स्तेयी च गुरुतन्मयाः शरणागतव्रती च मित्रविश्रभकारकः ७
कोटिकोटिसहस्राणि महापातकान्यपि सर्वान्यपि प्रणश्यंति जपत्वा श्रीनाममंगलं ८ सौरसं
हितायां श्रीरामनामनियंतं परिकीर्तनीयवर्ते हि मोदसंस्थानमशेषशरं जन्मार्जितानि विविधा
न्यपहाय दुःखान्यस्य तदधर्मे निचयं परधाममेति ९ जामदग्न्यसंहितायां लक्ष्मणरूपदंतेन
जन्मकोटिभिरर्जितं कीर्तितं येन महता रामेत्यस्मरद्वयं १० ज्ञानमध्यात्मशस्त्रं च प्राप्तं जेनामृ
तं महत् कीर्तितं येन महता रामेत्यस्मरद्वयं ११ सर्वत्र मयं नामयंत्रास्य दमनुतमं स्वाभावि
कीपरासिद्धिर्दुर्लभा तज्जपाच्छिवे १२ दृष्टानानाप्रयोगेषु मंत्रतंत्रेषु मानवाः यत्ने कुर्वन्त्यहोमृ
ताः त्यक्त्वा श्रीनामसुंदरं १३ यस्य संस्मरणादेव सर्वार्थाः वसुगोचराः भवंत्येवानयासेन तं श्री
राममाश्रये १४ सुतीक्ष्णसंहितायां ससागरं महीदत्वा शुद्धकोचनपूर्णतां यत्फलं लभते लोके

नाम्नाकोटिगुणफलं १५ पुत्रपौत्रैः परितृप्तो धनधान्यसमन्वितः सर्वसौख्यमवाप्नोति रामनामानुकी
 र्त्तनात् १६ वाच्योऽश्रीरामचंद्रलवाचको नाम संस्मृतं वाच्यवाचकसंबंधेनित्यमेव न संशयः
 १७ यावास्ति संहितायां रामनाम परं जायं ध्येयं गेयं निरंतरं कीर्तनीयं च बहुधा मुमुक्षुभिरहर्निशं
 १८ श्रीरामनामसामर्थ्याद्विलेख्यं करतले स्थितं भवंति कृतपुण्यानां यो कल्पतरे दूतं १९ य
 स्य नाम्भिरतिशोभितं वै चंद्रालतोषिकं संभाषणं न कर्तव्यं तस्मै नाम नमस्ततः २० रामनामप्रभादि
 आद्यस्योरसि विराजते तस्मात्सिफलं सर्वसौख्यं पार्थिवं दुर्लभं २१ सतसंहितायां यः श्रीरामपदं
 रः प्रतिपदं संकीर्तयत् तस्मै नमो दुष्कृतराशिनी बुधजनैः दृष्ट्या विवक्ष्यते भः त्यक्ता संसृतिमृत्यु
 दुःखपटलसंश्रुतः पुमान् श्रीरामास्पदमुन्नतं परपदं प्रीति ततः परं २२ रामनामोन्मत्तपीत्वा भवे
 त्त्रित्यं निरामयं सिद्धांतसारमित्येकं साधनं भावितात्मनां २३ रिपवस्तस्य नश्यन्ति न वार्धते ग्रहाः
 श्रुतं राक्षसानैव स्वादे दिनं रामेति वादिनं २४ अहो धैर्यमहो धैर्यमहो धैर्यः मिदं नृणां रामनाम्नि स्थि

ते लोके न भजंति वहिर्मुखाः २५ सातानपसंहितायां श्रीरामनामसंकीर्त्यं सायुज्यं परमं प्रभोज
 नानां सुलभं नित्यं दृष्टं सत्यं वदाम्यहं २६ कलौ युगे देववरस्य नित्यं श्रीरामचंद्रस्य परं यवित्रं
 सतां प्रियं नापनिवारकं च तदेव नामानुदिनं पठध्वं २७ मंगलानि गृहे यस्य सर्वसौख्यानि भानि च
 दिवा रात्रौ च येनोक्तं रामेत्यक्षरद्वयं २८ ददं रं वसते नीरेषट्पदो के जकानने तथैव रामभक्ता
 श्रु रामनाम्भिरमंति वै २९ ब्रह्मसंहितायां श्रीशिववाक्यं रामेति वर्णद्वयमादरेण स्मरेत्स वै मु
 क्तिमुपैति जंतुः कलौ युगे कल्मषमानसानामन्यत्र धर्मे खलु नाधिकारः ३० यन्नामकीर्तनफलं
 विविधं निश्चयं न श्रद्धातिमनुते यदुताथे दादं स्मानुयसु मिह दुःखचये सिधामि संसारघोर
 विविधातिनिपीडितां ३१ कलिप्रभावतो नष्टास्तद्गुणानां कया श्रुभाः पारं देवं निर्मितं ना
 नामतं वा देवि भूषितं ३२ अतः सर्वपरित्यज्य श्रीरामस्मरणे रताः न एव कृतकृत्याश्च सर्व
 वेदार्थकोविदाः ३३ श्रीरामेति वदन् जीवो याति ब्रह्म सनातनं सर्वाचारविहीनोपिताय क्लेशा

हउ०
२२

दिसंपुतः ३४ वौद्वायनसंहितायां धर्मकथनप्रस्तावे श्रीशुकवाक्यं पिंगलां प्रति दृष्टापूर्तानिऽकर्म
णि सुबहूनि कृतानि वै भवन्ते नितान्त्येव रामनाम्ना समुक्तयः ३५ श्रीमद्रामनाम्नस्तदा स
र्वत्र कीर्तनं नाशौचं कीर्तने तस्य पवित्रकरो यतः ३६ रामनाम्निलोके स्मिन् अद्वायस्तु की
र्तयेत् तस्यापराधकोटिस्तु समतेराधवः स्वयं ३७ न तादृशं महाभाग पापलोकेषु विश्रुतं
यादृशं विप्रशार्दूल रामनाम्ना विदुष्यते ३८ श्रीरामनामसामर्थ्यमनुलेखितं नृज नहि पा
पात्मनस्तावत्पापं कर्तुं क्षमं क्षितौ ३९ तापनीयसंहितायां सर्वपापमेव रोगानां प्रायश्चित्तं परं स्म
तं अपमृत्युप्रशमनं अविद्यायाः विनाशनं ४० स्वप्नेष्विव देहनिर्त्यं रामनाम परमं सौमि
पातकराशीनां दाहको भवति ध्रुवं ४१ पापद्रुमकुमारो यं पापं धनं दवानलं पापराशीतमस्मि
र विरुनात्प्रभानिधिः ४२ रामनाम परं धाम पवित्रं पावनं स्पृष्टं अतः परं न समं त्रैतारकं विदुष्यते क्वचि
त् ४३ हिरण्यगर्भसंहितायां अगस्त्यवाक्यं स्मृतीक्ष्णं प्रति अभिरामेति यन्नाम कीर्तितं विवशाद्वा

२२

ये तेपि ध्वस्ताखिला द्यौः पातितिरामास्पदं परं ४४ श्रीरामेति वदन् ब्रह्मभावमाप्नोत्यसंशयं न
त्वविद्यार्थिनो नित्यं रमंते चित्स्वत्मानि ४५ इति रामपदेनासौ परं ब्रह्माभिधीयते सर्वसिद्धौ तमि
त्याह सर्वं ब्रह्मात्मवादिनः ४६ श्रीरामेति परं मन्त्रं तदेव परमं पदं तदेव तारकं विद्विजन्मृत्यु
भयोपहं ४७ अत्येवनाम्ना कथमस्य पापक्षयो भवेदन्न शक्यं नृणां शिरांश्चिह्नं हनेत्य
वन्तिऽस्तथा महा मोहमुदारनाम ४८ पुलहसंहितायां बीजो मया स्थितो दृष्टः शाखापुद्ग
वसंयुतः तथैव सर्वं वैदाश्वरकारेषु व्यवस्थितः ४९ यथा करं देहानि गुसान्येते न दृश्यन्ते न
थैव सर्वं मन्त्राश्च रामनाम्नस्तदा स्थिताः ५० रकारोच्चारणेनैव बहिर्याति पातकं पुनः प्रवेश
काले तु मकारस्तु कपाटवत् ५१ सावित्री ब्रह्मणो साईलक्ष्मीनारायणे न च शंभुनारायणमे
ति पावर्तती जपति स्फुटं ५२ रामरामेति रामेति स्वयन् राजा नृत्तथानिधि ये जपन्ति कलौ नित्यं
ते वै श्रीरामरूपिणः ५३ पराशरसंहितायां सर्वं प्रतिव्यासवाक्यं न सांव्याधिजं दुःखं दे

हनु०
२३

यं नानौषधैरपि रमनामौषधं पीत्वा व्याधेः स्थागोन संशयः ५४ कोटिजन्मार्जितं पापमौषधैः शो-
निमेति किं कीर्तनीयं नामौ रनामभवव्याधेर्न दोषधं ५५ सर्वरोगोपशमनं सर्वाधीनां विनाशनं स-
त्त्वं रमरा मेति महा मोदैकं मंदिरं ५६ श्रीरमनामविमुखं जीवं शोधयितुं समः नास्ति प्रायश्चित्त-
मपि कश्चित्सत्यं वचो मम ५७ प्रायश्चित्तेषु सर्वेषु रमनामजयं वरं यतीनां रमभक्तानां सर्वेषां
त्याविशिष्यते ५८ रमनाच्चा परनास्ति वस्तु ब्रह्मांडगोलके अतः श्रीरामचंद्रं च भज ध्वं मंगला-
यनं ५९ सनत्कुमारसंहितायां व्यासवाक्यं युधिष्ठिरं प्रति श्रीरमेति परं जाय्यं तारकं ब्रह्मसंस्तवं
ब्रह्महत्यादिपापघ्नमिति वेदविदो विदुः ६० श्रीरमरा मेति जनाः ये जयंति सर्वदा तेषां भुक्तिश्च सु-
क्तिश्च भविष्यति न संशयः ६१ ब्रह्महत्यादिपापानि तस्मानि बहूनि च स्वर्गलोयसुरापानगुरुतत्त्वा-
युतानि च ६२ गोवधाद्युपपापानि अन्तःताम्रं भवानि च सर्वैः प्रमुच्यते पापैः कल्याणुत शतोद्भवैः ६३
मानसं वाचिकं पापं कर्म एतत्समुपार्जितं श्रीरमस्मरणेनैव तत्क्षणान्धमिति भुवं ६४ इदं सत्यमिदं-

२३

सत्यं सत्यमेतद्दिहोच्यते रमः सत्यं परब्रह्म एमात्किंचिन्न विद्युते ६५ स्रक्तसंहितायां कारणं प्र-
णवस्यापि रमनाममहेश्वरं तस्मादेयं सदा चिन्तेयतिभिः शुद्धचेतसैः ६६ प्रमादादपि श्रीरमनाम
दुस्स्वरितं जनेः भस्मीभवंति पापानि रोगानीवरसायनं ६७ न देवलं प्रसुदिनं न देवतारवलं चंद्र-
बलं न देव विद्यावलं देवबलं न देवसीतायतेऽर्नामयदास्मराभि ६८ सर्वाभिलाषपूर्णां जपेना
मपरात्परं सर्वसत्कृततोयाति अवश्यं पदमव्ययं ६९ कात्यायनसंहितायां अर्थनादं परेनास्ति
भावयतीह यो नरः स पापिष्ठो मनुः व्याणानिरये पतति स्फुटं ७० श्रीरमनाममाहात्म्यं यथा र्थं अति-
संमतं कुतर्कं येन कुर्वन्ति ते धर्माः पापयो नयः ७१ रमरा मेति रमेति प्रत्यक्षं वक्तिवैकलौ-
नित्यं यत्तायुतं पुण्यं तीर्थकोटिफलं लभेत् ७२ यत्कृपुत्रः मुचिदं सः पूर्ववपसि धार्मिकः रमनाम
परं नित्यं पुत्रकवयो विदुः ७३ वैश्वानरसंहितायां न देशकालनियमो न शोचा शोचनिरणयः रम-
नाम्नि परे ब्रह्मविद्युते कुत्रचिन्न हि ७४ रमेति नित्यं यो भक्त्या ब्रूयाद्वा त्रिदिवानरः महापातकको

ह० ना०
२४

दिभ्योऽसुक्तो भवति ध्रुवं ७५ रामनामात्मकं मंत्रं सततं कीर्तयन्ति यः सर्वरोगविनिर्मुक्तो मुक्तिमा
प्नोति दुर्लभां ७६ स्नेहस्तुल्याकुलीनास्ते येन भक्ताः रघुनमे संकीर्णयोनयः पूताः नाम गृहं नि
येसदा ७७ नास्ति नास्ति महाभाग कलेर्युगसमं युगं स्मरणात्कीर्तनाद्यत्र लभते परमं पदं ७८ वा
त्सायनसंहितायां नहि श्रीरामनाम्ना हि त्वलभ्य किंचिदेव वै क्षिप्रं वक्तुं सर्वसत्यं सत्यं न चानृतं
७९ तुलापुरुषदानानि दत्वा यत्पुलमश्नुते तस्माद्संख्यगुणितं रामनाम्ना च संलभेत् ८० स्त्री
रजवालदा चैव यश्च विश्वासघातकः सर्वोपहारी यश्च मार्गप्रो ग्रामदाहकः ८१ मातृगामी च
एषश्च भूतधुकुसर्वनिहकः मातृहापितृहा चैव भ्रूणहा गुरुतल्पगः ८२ येन चान्ये च यश्च
हापाययताश्च ये सर्वैः पापैः प्रमुच्यते रामनाम्न कौर्तनात् ८३ हेमभारसहस्रैश्च कुरुसंज्ञे
रविग्रहः गजाश्वरयदानैश्च देवालयप्रतिष्ठितः ८४ सेवनैः सेवनीयानां तपोभिर्विविधैश्च
किं श्रीमद्रामनाम्न लुप्तं सत्यं स्यात्सिद्धं तले ८५ घोरे कलियुगे ग्रामे सर्वदेवैकभाजने राम

२४

नामरताः जीवास्ते कृतार्थास्तु जीविनः ८६ रामनाम पराये च घोरेऽकलियुगे हि जाः त एव कृत
कृत्याश्च न कलिबीधने हितान् ८७ समस्तजगदाधारं सर्वेश्वरमस्त्विति घोरे कलियुगे प्राप्ते
रामनामरमं नित्ये ८८ तैधन्या एजनीयास्तं नास्ति ते पांसमं क्वचित् सत्यं वदामि विप्रेन्द्रानां न्य
थावचनं मम ८९ महाशंभुसंहितायां श्रीरामनामाखिलमंत्रवीजं संजीविनी चेद्द्रुपदप्रविष्ट
हालाहलं वा प्रलपानं वा मृत्योर्मुखं वा विशनाकुतोभीः ९० तत्रैव श्रीजानकीवाक्यं श्रीरामप्र
ति प्रणम्य केचिदाहुर्वै वीजं श्रेष्ठं तथा परं तततेनामवर्णाभ्यां सिद्धिमाप्नोति मे मतं ९१ रामेतिना
ममात्रस्य प्रभावमिति दुर्गमं मृगयन्ति तु तद्देहाः कुतो ते नाम वै भवं ९२ रामनाम प्रभावेन स्वयं भूः
सृज्यते जगत् विभर्तिसकलं विष्णुः शिवसंहरते पुनः ९३ रामनाम महा मंत्रं मे चाणां बीज
मुत्तमं ये जपन्ति जनस्ते च श्रीमद्रामस्य वत्सभाः ९४ पातं जलसंहितायां पृथिवीशस्य संपूर्णं दत्त्वा
यत्फलमश्नुते रामनाम सकृज्ज्ञातस्माच्छ्रुतं गुणफलं ९५ रामेतिनाम परमं चाणां बीजमयं

ह० ना० २५ पं येकीर्तयेनिसततंतेषांनास्तिभयंकुचित् १६ रामनामपरंब्रह्मस्यत्वावात्सल्यसागरं अन्यथाशरणं
 नास्ति सत्यं सत्यं वदाम्यहं १७ नामकीर्तनमेवात्र संपूर्णफलदायकं अन्यत्फलफलं सर्वमोक्षा
 वधिमसंशयं १८ गालवीये सर्वक्लेशयुतोवापिसवरोगादिसंयुतः सर्वोपराधसंयन्त्रो रामना
 म्नाविशुध्यति १९ मांगल्यं सर्वपापघ्नमायुष्यं पापनाशनं भुक्तिमुक्तिप्रदं पुण्यं रामनामपरंप्रियं
 १०० येहार्निशजगद्वातेरामनाम्नस्तीर्तनं कुर्वन्ति तान्नरव्याघ्रनकलिबोधनेकचित् १ स
 मापालं जले वन्दे स मसोभात्करोदयात् शान्तिः कलेरघौघस्य नाम संकीर्तनात्सदा २ नामसंकी
 र्तनं तस्य कृतप्रखरवलयः नादिषु यः करोति महाभागस्तस्य नुत्यति राघवः ३ वैशंपायनसंहि
 तायां सर्वधर्मवह्निर्भूतस्सर्वपापयुतस्तथा मुच्यते नात्र संदेहो रामनामानुकीर्तनात् ४ ब्रवी
 मिवाक्यं प्रतिशस्त्रसारं शृण्वंतु तत्सर्वजनाः पवित्रं एमेति वर्णितं दृष्टमादरेण जपंतु सर्वमुनिभिः
 प्रदिष्टं ५ जीवनं रामभक्त्यस्य परंपरं च दिनानि च नतनामविहीनस्य कल्पकोटिश्च नानि च ६ वारं निधोषतनु

गच्छतु वाहताशेवं ध्यायवाभवतु न ज्जननी खरारेः भक्तिर्नयस्य विमले श्रवणाभिमुखे जीवनश्रवो
 जगन्निर्गर्हितकर्मकर्ता ७ रामनामजपादेव महापातककोटयः विनश्यन्ति महाभागस्तु नापाये
 नतस्संरात ८ गापीयसंहितायां धर्मवाक्यं दत्ताम्यति दूताश्रयध्वं मम शसनं महत्सदेव मांग
 ल्यसखावहंसदा ९ स्मरंति ये राघवनामनिर्मलं न तत्र पात्राभवता मुभावहाः १० वयं सदा नामसु
 तद्गुणैरतास्तथैव ते जायते कपादसेवकः प्रभावनेत्यस्य हरेश्च स्थाविर्भक्तिविश्वं सत्यं संभव ११
 तस्मात्समादमुत्सृज्य दूरतः किं करस्सदा श्रीरामनामसंयन्त्रे सदनं गमनं न जातिनुत् १२ कर्तव्यं वा
 क्यमाकर्ण्य स्वाभिमानमसंजितं धार्य सततं प्रयत्नेन महामोहैकनाशनं १३ दृढदृष्टिश्च संहितायां वशि
 ष्टवाक्यं नृपं प्रति हित्वासकलपापानिलध्यासुकृतसंचयं संपूतो जायते धीमान् रामनाम्नस्तीर्त
 नात् १४ राम एमेति एमेति कीर्तयन् मुदुचेतसैः राजस्य सहस्रालिङ्गफलमाप्नोति मानवः १५
 एकनः सर्वनीर्था निजलं चैव प्रयागजे श्रीरामनाममाहात्म्यं कलां नाहंति षोडशी १५ अंधानो

नेत्रमुत्कृष्टं स्वच्छं श्रीनाममंगलं वधिराणां तथा कर्णपङ्क्त्यानां हस्तपादकं १६ आश्रयः सर्वजंतूनामाधा-
 रे विषयात्मना जननी जनकवन्नित्यं यो यकं सर्वदेहिनां १७ सुदर्शनसंहितायां चातकानां च को-
 रणां मयूराणां तथा शुभं लक्षणं दोषनिर्मुक्तं धार्यं श्रीनामनित्यरे १८ दृढधर्मपरित्यज्य रागद्वे-
 षादिकं सदा भजे निरामयं नाम चित्तमाकृष्य सर्वतः १९ श्रीरामनाममात्राणि रामनामसि मभ्यसे-
 रणं कुर्यात्पश्चात्कधीर्ध्यानं रेफस्येव विवेकतः २० प्रणवादीनि मंत्राणि रामनामसि मभ्यसे-
 त् गुरोर्षट्पदशमार्गेण विष्वासेनैव सर्वथा २१ एवं रीत्या जपेन्नाम तदा स्वल्पमुपामृतः जायते य-
 रमासिद्धिर्विरक्तिर्मुक्तिरुज्ज्वला २२ विवसंहितायां नारायणदीनिनासाकारैश्चर्यं मुनमं नित्यं
 ब्रह्मनिराकारमैश्वर्यं तु विभाति च २३ उभयैश्चर्यवान्निर्गुणोद्दशरथात्मजः तस्य नाम परं
 धाम पावनं प्रेमकारणं २४ रामनाम परंतत्त्वद्वयोः कारणमुज्ज्वले तस्य संस्मरणं देवसाक्षा-
 द्दामात्मको भवेत् २५ नामग्रहणमात्रेण नामी सह मुखतां व्रजेत् तस्मात् श्रीरामनामस्तु की-

र्तनं सर्वदोचि तं २६ रामशब्दः परं ब्रह्मवाचकत्वेन बोधितः मकारस्त्वपराशक्तिः सर्वशक्त्या
 भिवर्दिता २७ लोमेशसंहितायां नमोस्ति प्रत्ययो लोके यश्चा श्रीरामनाम तः भिन्नं प्रतीयते
 विश्वसत्यं सत्यं वदाम्यहं २८ लौकिकाः वैदिका सर्वशब्दाः श्रीरामनाम तः समुद्भवन्ति लीयते
 काले काले न संशयं २९ कर्माधीनं जगत्सर्वं विष्णुना निर्मितं पुरा तत्कर्म केन वाधीनं रामनाम्ना
 विनश्यते ३० यथा भुमुं डिशब्देन पलायंते खगामुने तर्ह्यविहाय तद्द्वामनाम्ना दुर्गणयोः ३१
 यथा चिंतामणौ संगारिद्र्याति संक्षयं तथा श्रीरामनाम्ना वैमोहजालं न संशयं ३२ पुलस्त्यं
 हितायां नाम्नोरामस्य येऽतत्त्वं परं ग्राह्यं कुबुद्धयः राक्षसास्ते च विज्ञेयाः व्रजे युर्नरकं ध्रुवं ३३
 रामनाम्नः परः किंचित्त्वं वेदे स्मृते वैपि संहितासु पुराणेषु नैव तं त्रैषु विद्यते ३४ रामेति द्वा-
 स्तरं नाम मानभंगोपि नाकिनः द्युभेदो बोध्यते तेन सततं नामनाभिनामोः ३५ कृष्णेति वा सुदेवेति
 संतिनामान्यनेकशः तेभ्योरामेति यन्नाम प्रादुर्वेदाः परं मुने ३६ सर्ववेदाश्च यत्वाच्च सर्वलोका-

ह० ना०
३०

स्यकारणात् ईश्वरप्रतिपाद्यत्वादखंडब्रह्मवाचकः ३० शुक्संहितायां आशुषः कृतचेतसांसुम
हतामुच्चाटनं चाहसामां चांडालमम्बूलोकसुलभो वशं च मुक्तिस्त्रियः नोदीक्षानचदक्षिणानच
परश्चर्यामनागीक्षने मंत्रोद्यंरसनात फलनिश्चैरामनामात्मकः ३१ नायनायमुखतोपिनाष्टकं भो
लितोऽपिनशिवाययंचकं यस्य रामतवनामतारकं तत्त्वमन्वयलवायदह्यं ३२ येषारामप्रियोनेव रामे
न्यूनत्वदर्शिनो दृष्ट्यं न मुखं तेषां संगतिस्तु कुतस्तारं ३३ यन्नामवैभवं श्रुत्वा शंकराच्छकजन्म
नि साक्षादीश्वरनां प्राप्तः पूजितो हं मुनीश्वरैः ३४ नातः परतमं वक्तुं श्रुति सिद्धं तेषां चोरे दृष्टं नैतं मया
क्वापि सत्यं सत्यं वचो मम ३५ यन्मसंहितायां पठति सकल वेदाश्च स्मरति पारंगतो वायमनियमपरो
वाधर्मश्च स्मरति हृदा अपि तु सबलतीर्थं वाजको वाहिताप्रियेदित् दिनहि रामं सर्वमेतदृथा स्यात्
३६ एकारात्तायने ब्रह्मकारज्जायते हरिः रकारज्जायते शंभुः रकारात्सर्वशक्तयः ३७ आदावं
तेतयामध्यरेकारे पुण्यवस्थितं विश्वचराचरं सर्वसावकाशेन नित्यशः ३८ तावदेवमदस्तेषां महि

रामः

पातकदंतिनां

३९ आदावंतेतयामध्यरेकारे पुण्यवस्थितं विश्वचराच
रं सर्वसावकाशेन नित्यशः ३९ तावदेवमदस्तेषां महि पातकदंतिनां यावन्नश्रुयते रामना
मयंचाननध्वनिः ४० नारायणादीनि नामानि कीर्तितानि बहून्यपि सम्यक् भगवते स्तेषु रामनाम
प्रकाशकः ४१ अनंतसंहितायां वनेचरामो वसुचाहरामो नदीतुरामो नभयस्मरामः दृश्यं
दंतश्च वनेकिराताः मुक्तिगतारामयदानुषंगान् ४२ सर्वैश्चर्यं प्रदंसर्वसिद्धिदंसर्वधर्मदं स
वैमोक्षकरं शुद्धं परमानंदसागरं ४३ एकैकं रामनाम्नस्तु सर्वतापप्रनाशनं सहस्रनाम्नां को
टीनां फलदं वेदविश्रुतं ४४ इदं मंत्रमद्देशानि जपन् नित्यं महर्निशं मुच्यते सर्वतापेभ्यो रा
मसाऽप्युज्यमानो यात् ४५ सर्वेषां सिद्धिदं रामनाम सर्वत्र सर्वदा यस्य संस्मरणं च्छीघ्रं फलमाऽ
याति दूरं ४६ मार्कंडेयसंहितायां अंतःकरणसंश्रुद्धिनीत्यैः साधनतो मुने कृतौ श्रीराम
नाम्नैव सर्वेषां संमतं परं ४७ आर्तानां जीवनं नित्यं दृष्टानां च प्रमोदं भक्तानां त्राणक

ह० ना० तारं रामनाम्नेव

२८ कृष्णपादियुगासंयन्तसर्वदाशोकहारकं तारकं संसृते धीरं रामनाम भजाम्यहं ५५ चित्तस्यवास
नामृत्स्मासर्वानंदविनाशिनी सापिश्रीनाम संलायादनायासेन नश्यति ५६ रसनासर्पिणी
मोक्षासं स्थिता विलवन्मुखे यानवन्ति सुधासारं रामनाम परात्परं ५७ अन्निसंहिताया
श्रीशिववाक्यपार्वतिप्रति येन केन प्रकारेण सस्मरेद्वाद्यवशिवं अवश्यं लभते सिद्धिं प्राप्तिरू
पामनोरमां ५८ श्रीमद्रामनाम्नस्तु नियमं धारयं सदा कर्तव्यं सावधानेन त्यक्त्वा कामादिकं
शिवे ५९ तावन्नियमं कर्तव्यं यावच्चित्तं न संस्मरेत् अनियमाच्च कृतं जाय्यं निफलं प्रथमं मुने
६० नियमेनैव श्रीरामनाम्नि प्रीतिं श्रुत्वा स्मृता तस्माद्विषयं त्यक्त्वा नियमं संचरेद्बुधः ६१ अ
होभाग्यमहोभाग्यं कलौ ते यां सदा शिवे येषां श्रीरामनाम्नस्तु नियमं निर्वाणमंडितं ६२ सनक
सनातनसंहितायां अमं मृषैव कुर्वन्ति ज्ञानयोगादि साधने ६३ कथं न भजते रामनाम यमेश्वरं

२८

जितं ६४ हेरसने मधुरप्रिये सुमधुरं श्रीरामनामात्मकं पीयूषं पिव मे मल्लिन्मनसा हित्वा विवादान
लं जन्मव्याधिकपायकामश्मनं रम्यातिरम्यवरं श्रीगिरिजेशप्रियं सदैव शुभगंसर्वेश्वरं सौख्यदं
६५ नानातर्कविनर्कमोहगहने क्लिश्यति ये मानवास्ते यां श्रीरघुवीरनाम विमलं सर्वात्मना सौख्यदा
परमानंदपवित्रं रंगरमणं सर्वाधिपं सुंदरं दुष्टबोधमयं विचित्रं च न संवीतमंशाश्रुतं ६६ सर्वेषां
साधनानां वै परिपाकमिदं मुने यजिष्ठाये परं नाम जपेन्नित्यमतंद्रितः ६६ श्रीहनुमत्संहितायां
रमत्वतो धिकं नाम इति मे निश्चलामेतिः भवता तारितायो ध्यानात्मा तु भुवनत्रयं ६७ हे जि
ह्वे जानकी जाने नीममाश्चर्यमंडितं भजस्व सततं मे स्नायद्दिवां नृसिंहितं स्वकं ६८ रसने श्रीना
म संलायविलंबं कुरुष्वे कथं व्रीडनायाति ते जिह्वे विना श्रीनाम सुंदरं ६९ रामनामात्मकं मं
त्रं यन्त्रितं येन ध्यायितं तस्य क्वापि भयं नास्ति सत्यं सत्यं ब्रह्महं ७० श्रीरामनाम संस्मरणा
त्तीनारामं ममोपरि कृपा महेतुलीनित्यं कृत्वा सर्वोत्तमं मुने ७१ इति श्रीरामनामप्रतापप्रकाशे

प्रमोदनिवासे श्रीयुगलानन्यसरनसंगहीते सौख्यप्रदेसंहितावाक्यप्रमाणनिरूपणं नाम तृतीय
 प्रमोदः ३ श्रीहनुमन्नाटके दृढं शरीरं शतसंधिजर्जरं पतत्यवश्यं परिणामदुर्वहं किमौषधं
 पृच्छसि मृगदुर्मेते निरमयं रामरसायनं पिब १ आशीनो वाश्या नो वातिष्ठतो यत्र कुत्र वा श्री
 रामनामसंस्मृत्यया तितत्परमं पदं २ ये जयंति सदा स्नेहान्नाममागस्यकारणं श्रीमद्वाम
 चंद्रस्य कृपालो मम स्वामिनः ३ तेषामर्थे सदा विप्रउद्यतो हं प्रयत्नतः ददामि वाञ्छितं नित्यं
 सर्वदा सौख्यमुत्तमं ४ रामनामैव नामैव सदा मज्जीवनं मुने सत्यं वदामि सर्वस्वमिदमेकं
 सदा मम ५ श्रीजानकीप्रणयनाटके महामणौ द्वादपिकाशते धिकंसदैव रसनाग्रप्रदी
 पन्यलं आभ्यंतरं ध्वांतम ६ रोमांचितशरीरं श्रुत्यक्तसर्वदुरग्रहाः रंति रामनामाख्यं मंत्रं ते पावनेश्वराः ७ ये भिनंदं
 ति नामानिरामभद्रस्य नित्यशः मनसा वचसा सत्यं ते वै भागवतोत्तमाः ८ दृढाभ्यासेन ये नित्यं

मनाभिरमंति च तेषामभयदानाच्च श्रीरामः सर्वसेवितः ९ विचित्रनाटके अभावसोयस्य हि कुं
 भजन्माप्रशोषितं सिंधुमपारपारं तथैव विंध्याचलरोधितो भूतं महापुनींद्राप्रभाकरेण १०
 ननामतः साधनमन्यदस्ति वै न साध्यसौभाग्यमतः परं कुचित् परत्यरं मेमप्रकाशदेवरं सुधारसंसा
 रमनंतवैभवं ११ यद्विस्मयाच्छुसुतो गणाधियः सुरासुरैः प्राथमिकः प्रपूज्यः प्रदक्षिणाय सकृन्ते स
 मस्तासुमावतीत्यात्यरतो प्रदक्षिणा १२ साराणां सारं मत्वा हर्षनयः सत्यवादिनः श्रीरामनामसं
 वेदनित्यानां नित्यमभ्ययं १३ सर्वेषां सुखभेनामसदा सर्वत्र सौख्यदं ये जयंति सदा भक्त्या ते धानित्या
 नमोनमः १४ प्रमोदनाटके अनामयं रूपं युगप्रकाशकं सदैव भक्तानि हरं कृपा निधिं स्मरामि श्री
 राघवनामनिर्मले प्रपूजितं देवमुनिदनायकैः १५ नाम्नः परशक्तिपतेः प्रभावं विजानते मर्कट
 राजराजः यद्वोमकूपेषु ध्वनिः प्रस्तादृष्ट्वा कपीशैरपि देवसर्वैः १६ कथायविसे पलयादिहार
 कंसुनारकं संस्तुति सागरस्य सदैव आतीर्ति हरं दयानिधिं स्मरामि भक्त्या गिरिजेश्वरभ १७

ह० ना०
३०

वन्दे श्रीरामचंद्रस्य नाम मुक्तिप्रदं परं यत्कृपाले शतोस्माकं सुलभं सर्वतः सुखं १८ गुणानां कारणं
नाम तथैश्वर्यमर्ता सदा संकीर्तनात् न भवेत्तत्पदमव्ययमुज्ज्वलं १९ रहस्यनाटकं मधुरम
धुरमेतन्मंगलं मंगलानां सकलनिगमवल्लीयत्फलं चित्स्वरूपं सद्गुणं परिगीतं श्रद्धया हे
लया वास भवति भवपारं रामनामानुभावात् २० चेतोः लेकमलद्वयं श्रुतिपुटीपीयूषसरद्वयं
वागीशानयनद्वयं घनतमचंडांशुचंद्रद्वयं छंदः सिंधुमणिद्वयं मुनिमनः काशरहस्यद्वयं
सश्रीश्रवणोत्पलद्वयमिदं एमेति वरुणद्वयं २१ रामनाम परं ब्रह्मदुराधदुरात्मनां साध्यं
च सुलभं नित्यं प्रेमसंयत्नमानसैः २२ श्रुतिस्मृतिपुराणाभिरामनाम्नैव संततं यथैव लोके
सुखं सुखं त्रेमणिगणाद्व २३ स्मरणादामनाम्नस्तु यत्सुखं नलभेन्नरः तत्सुखं खंगतं पु
न्यं वंध्या पुत्रमिवाभ्युतं २४ प्रेमार्णवनाटके चित्राक्षि त्रतरं लोकोदृष्टं न कथि
तं भया सार्वभौमस्य रामस्य नाम नैवं जपत्यहो २५ स एव विहाय श्रीरामनाम यः यामराधयः

३०

कुरुते अन्यवस्तुनां चित्तं न तन्निरर्थकं २६ प्रेमवैशि
भेदा मनामस्तु जयास्त्रीं न संशयः २७ इति श्रीनामप्रतापप्रकाशे प्र० नाटकवाक्यप्र०
नामचतुर्थः प्रमोदः ४ मनुस्मृतौ सप्तकेटिमहामंत्राश्रितः विश्रामकारकाः एकएवप
रेमं त्रोरामद्वयसरद्वयं १ येषां नित्यं मेचितं रामनाम्नि सदा ज्वले तेषां पुरायो धमस्तु
त्यं प्रतिक्षणमहेत् २ दक्षस्मृतौ धन्यामातापिता धन्या धन्या इत्यतमं कुले यत्र श्रीराम
नाम्नस्तु जायते जायते शुचिः ३ विषयतस्तु सुधाप्रोक्तं शत्रुसस्य सुतुर्भवेत् सर्वेषां प्रेमया
त्रैसः यस्य नाम्नि सदा रुचिः ४ धर्मराजस्मृतौ दृष्ट्वा श्रीरामनाम्नस्तु जायते ध्यानतत्परं
अभ्युत्थानं सदा स्नेहात्करिष्ये हं सदा मुने ५ सबैधन्यं तरोदेशः साक्षाच्छ्रीरामसन्निभः यत्र ति
इति श्रीरामनाम संलापनैशिकाः ६ कात्यायनस्मृतौ मिथ्यावादे हि वा स्वाये बहूनां बुनिवेवणे
रामनामा स्मरेज्ज्ञासद्यः पूतः प्रजायते ७ कृतैश्च क्रीयमाणैश्च भविष्यद्भिश्च पातकैः रामेति ह्य

द० ना०
३१

क्षरं नाम सकृज्ज स्वाविमुद्रा नि ८ आयासस्मरणे कोऽस्य मोक्षं यस्मिन् शोभनं पापक्षयश्च भवति
स्मरतां तदहर्निशं ९ अभिमानं परित्यज्य चेतसा मुद्राभिना अएवंतुरामभट्टस्य नाम माहात्म्य
मुज्ज्वलं १० सांख्यस्य स्मृतौ अवणात्कीर्तनाद्यस्य नरोयाति निरापदं तच्छीरामनामाख्यं मेत्रं
सश्रयाम्यहं ११ पापानोशोधकं नित्यं परानंदस्य बोधकं रोधकं चित्तवृत्तीनां भजध्वं रामनाम
कं १२ इममेव परमेष्ठं ब्रह्मरुद्रादिदेवताः त्रयस्य च महात्मानो मुक्ता जस्वाभवा बुधैः १३ हा
शतस्मृतौ एतं मेत्रं मगत्या वैजस्वाम्यहं त्वमाप्नुयात् ब्रह्मत्वं काश्यपो जस्वाकोशिको अमरे
शनां १४ कार्तिक्षेयो मनुश्चैव द्वाकं गुरुनायकाः वालखिल्यादि मुनयो देवता त्वं प्रयेदिरं १५
अद्यापि रुद्रः काश्यानु सर्वे वा त्यक्तजीविनां हि शिष्ये तन्महामंत्रे तारकं ब्रह्मनामकं १६ यस्य अवण
मात्रेण सर्व एव परगताः जपितव्यं सदा प्रेम्णानम्यं त्रे रामनामकं १७ विनैव वृद्धी सारजेन्द्र परश्वरं
विनैव हिं विनैव न्यासविधिना जपमात्रेण सिद्धिदः १८ वैष्णवस्मृतौ १९ रामनामरताये

३३

चुरामनाम परायणाः वर्णावावर्णावाद्यावातेरुतायाः सदा भुवि १९ स्वयन्भुजं ब्रजं सितं तु
तिष्ठंश्च ब्रजे तथा यो वक्ति रामनामाख्यं मेत्रं तस्मै नमो नमः २० तस्मात्स वात्मनारामं नाम मरु
पं परं प्रियं मेत्रं जपेत् सदा धीमान् संविहायान्यसाधनान् २१ अत्रिस्मृतौ कवले कवले कु
र्वं रामनामानुकीर्तनं यः कश्चिन्पुरुषो आति सो न दोषैर्न लिप्यते २२ कवले कवले मत्स्यो लभ
त्यज्ञादिकं फलं यः स्मरेद् रामनामाख्यं मेत्रं राजमनुजं २३ सांवर्यकस्मृतौ असंख्यजन्म
मुक्त्यैर्युक्तो यदि भवेत्जनः तदा श्रीनाम्नि संमंत्रे रतिः संजायते नृणां २४ तन्नाम स्मरतां लोके
कर्मलोपो भवेद्युनि तत्कर्म संमंत्रं कुर्वति निजः कीदृशो महर्षिः यः २५ अंगिरास्मृतौ कानारखन
दुर्गेषु विपत्सर्वेषु संभवे दस्युभिस्तं निरुद्धे च यस्तु श्रीनामकीर्तयेत् २६ न तस्मद्दोषि मुच्ये
द् रामनाम प्रभावतः एतादृशं महाखंडं स्वतंत्रं रामनाम वै २७ शनैश्चरस्मृतौ मत्कृताया
भवद्वाधामहादुःखो घटाधिनी रामनाम जपात्साहि मुच्यते स्वल्पकालतः २८ सर्वेषु देवनाशा

ह० ना०
३२

श्रीरामनामजयेदुधः सत्यं सत्यं न संदेहो मे तव्यं संततं जनैः २९ यावत्त्वयस्मृतौ परमात्मानम
व्यक्तं प्रधानपुरुषं चरं अनायासेन प्राप्नोति कृत्वा तन्नामकीर्तनं ३० ज्ञानवित्तानसंपन्नं वैरा
ग्यं विषयेष्वनु अमहं प्रीतिमुन्निद्रां लभते नामकीर्तनात् ३१ वशिष्टस्मृतौ रामनामजये
नैव तदृची उत मास्मृता अन्यासामान्यतः प्रोक्ता लोकांनां हितकारिणी ३२ श्रीरामनामरामे
नियेव दत्त्यपि पापिनः पापकोटि सहस्रेभ्यो तेषां मुदुरणसदा ३३ गौतमस्मृतौ तावदिज्जंभ
नेषां ब्रह्महत्यापुरःसरं यावच्छ्रीरामनामस्मृतास्ति संस्मरणं नृणां ३४ मांडव्यस्मृतौ
सुरापो ब्रह्महाते यीचौरेभ्यः प्रवृत्तौ शुचिः साध्यापार्जितः पापो लब्धो नैकैः कृतिकः ३५ अत्र
व्रती वृषलीभर्ता कुनखी सोमविक्रयी सोपि मुक्तिमवाप्नोति रामनामानुकीर्तनात् ३६ दृढस्थि
स्मृतौ यावच्छ्रीरामनामस्मृतास्ति भो मुने तावद्यमभटाः सर्वविचरिष्यंति निर्भया ३७
रामनामपरंब्रह्मसर्वं वेदं श्रद्धाजितं सर्वेषां संततं मुदुं जीवने च सतां सदा ३८ आनातप

स्मृतौ नित्यं धीकृत्य तेरमाभिस्तेषां भाग्ये युनित्यशः नोपीतं रामनामारव्यं धीमूर्धमानवास्तु
ते ३९ सूक्ष्ममत्यंतमात्मानं म वदंति विपश्चितः तस्याप्यनभवस्साक्षाज्जायते ना
मकीर्तनात् ४० ज्ञानानां परमं ज्ञानं ध्यानानां परमो लयं योगानां परमो योगः रामनामा
नुकीर्तनं ४१ अयमेव यरोलाभस्स वैषाजगती तले नाम व्याहरणं नित्यं श्रीरामस्य स
नातनं ४२ परंब्रह्ममयं नाम वेदानां गुह्यमुत्तमं यत्प्रसादात्परोक्षं तिलभते पावनो नरः
४३ पराशरस्मृतौ ब्राह्मणस्वयं चैभुंजन् विशेषेण रजस्वःलो यदश्वत्थसुरयापक्वं मरणेना
मसंस्मरत ४४ स्याति परमस्थानं सर्वपापविद्वर्जितं सत्यं सत्यं पुनः सत्यं रामनामप्रभाव
तः ४५ तद्देहलक्षणं दृष्टं पापरूपास्तयाक्षिणः त्यक्त्वा उद्दीयगच्छंति विलंबं संविदाय च
४६ स तु स्मृतौ तैनास्ति कर्मजं लोके मानसं वाक्यजं तथा यत्तु न क्षीयते पापं रामनामजपा
मुने ४७ न तावत्याममस्तीह पावनं आदातं स्मृतं अतिरेकभयाद्बुद्धौ यश्चित्तांतरं बुधाः ४८

ह० ना० ३३ महाभारते शान्तिपर्वणि भगवद्वाक्यं ऋग्वेदे च यजुर्वेदे तथैवाथर्वसामसे पुराणे सोपनिषदे तथैव ज्योतिषे जुने ५१
 सांख्ये च योगशास्त्रे च आर्यवेदे तथैव च बहूनि मम नामानि कीर्तितानि महर्षिभिः ५० गौरानि तत्र नामानि
 कर्मजानि च कानि च सर्वेषूतत्त्वमंत्रेषु रामनाम परात्परं ५१ इति श्रीनामप्रतापप्रकाशप्र० स्मृति महाभारतवा
 क्यसंग्रहो नाम पंचमप्रमोद ५ शिवरहस्ये सोचंते ते तपादीनाः स्वभाष्यानि दिने दिने प्रसादेनापि येर्नो
 कं रामस्य स्मरहस्यं १ रामनाम्नि सुविज्ञेयाः परमात्रा तत्त्वबोधकाः जानन्ति तत्त्वनिष्ठाताः रामनामप्रसाद
 तः २ नारायणरहस्ये नारायणवाक्यं नारदं प्रति पथौषधं श्रेष्ठमं ह्यमुने प्रजाजतोप्यात्मगुणं प्रकुर्व
 ति तथैव श्रीराम परात्परस्य विवेचनीयं सुभद्रे सुनाम ३ यथा दीपेन धाम्नस्तु तमस्तोमविनाशनं
 तथा श्रीरामनाम्नस्तु अविद्यासंनिवर्तने ४ यन्नामकीर्तनोद्दोषास्तत्त्वेन श्यंति तस्मिन् स एतत्
 सदानि देवाय तस्मै श्रीरामाय नमो नमः ५ श्रीरामे त्युक्तमात्रेण देहि कोक्लेशनाशनः या
 वो धो विलयं याति दानमश्रोत्रिये यथा ६ ब्रह्मरहस्ये नियतं रामनाम्नस्तु कीर्तनात् अव

३३

णाशिवे महतोप्येन सः सत्यमुद्धरेद्वाच्यं श्वरः ७ तत्रैव नारदवाक्यं सत्यं ब्रह्ममि ते राजचक्षु
 त्वैतदवधारय नामसंकीर्तनादस्यो मोचकोत्र न विद्यते ८ सप्तद्वारायैव लुप्यमाना मे निमगलं हेलयाश्च
 द्रुयावापि सप्ततो सर्वपातकैः ९ सर्वोचारविहीनोपि नापक्लेशदिसंयुतः श्रीरामनामसंकीर्त्ययाति ब्रह्मस
 नाननं १० विसृष्टस्य यस्य नाम सततं जपयति ये ज्ञानकर्मसतवर्धनं स एतत् मद्य एव परिमुच्यत इत्यंति कौटि
 रविभास्वरश्चिन्त ११ सर्वजानि वहिर्भूतो भूजानो वा दत्तलतः कदाचिन्ना रकंदः त्वेनामवकानयस्यति १२
 गणेशरहस्ये श्रीरामनामसंस्मरणे मानसं यस्य वर्तते तस्य वैवश्वतो राजा करोति लिपिभाजनं १३
 एकस्मिन् ब्रह्मवति क्रांते मुहूर्ते नामवर्जिते हस्युभिर्मोषितस्तेन युक्तमार्कं हितं भृशं १४ श
 क्तिरहस्ये रामेति ब्रुवतोऽनिशं भुवि जनस्यानावनासंक्षयः पापानामतिशोधकं खलु पुनर्नोमैव ज्ञा
 न्यत्कृतं मार्तण्डोदयकालमेव तमशो नाशे सति स्याद्भ्रमं किं कार्यं पुरुषैः प्रदीपकरणं चार्थानभिज्ञैर्द
 था १५ अहोमूर्खमहोमूर्खमहोमूर्खमिदं जगत् विद्यमानेपि श्रीरामनाम्नि नैव रमन्ति च १६

ह० ना
३४

सिद्धांतरस्य श्रीरामरामरघुवंशकुलावंतंसत्त्वन्नामकीर्तनपराभवतीहवाणी नान्यंवरंरघुप
तेस्वप्रेषियांचेसत्यंवदाभिरघुवीरदयानिधेहं १७ तस्मान्मुखंनरः कोपिकोन्यस्तस्मादचेत
नः यस्यनास्तिपराप्रीतिनाम्निसर्वेश्वरेश्वरे १८ परमानन्दजलधौनाम्निसिद्धांतमौलिने
नास्ति यस्परतिर्नित्यासविप्रश्चपचाधम १९ यावन्नेद्रियवैकुण्ठयावन्व्याधिर्नबाधते ता
वत्संकीर्तयेद्रामं सहजानंददायकं २० मातृगर्भाद्युदाजीवोविनिः क्रांतस्तदेवहि मृत्युव
क्तागनोबाधंतः स्माद्रामं प्रकीर्तयेत् २१ श्रीनारदपंचरात्रे कदाहं विजनेररण्ये निरंतरमित
स्ततः प्रलयनुरामरमेतिगमिष्यामिच वासरान् २२ यन्नामस्मरतां पुंसां सद्योहरतिपातकं
जायतेचाक्षयं पुण्यं तं वंदे जानकीपतिं २३ श्रीरामनाममणिमालायस्य कंठे संराजते प्रतिस
रां सत्सुमुक्तरूपः जन्मादिदुःखसंसारमहाणे वस्य साक्षात्परं परतमं ह्रुवनं पवित्रं २४ अ
यं सर्वेषु मंत्रेषु चूडा मणिरुहात्ततः मंत्राणां सिद्धिदो मंत्रः रामेति त्र्यक्षरद्वयं २५ इति श्रीना

३४

मप्रकाशे प्रमोदनिवासे युगलानन्यसरनसंगहीने रहस्यवचननिरूपणं नाम षष्ठः प्रमोदः
६ ब्रह्मयामले रकारः सर्वदेवानां साक्षात्कालानलप्रभुः रकारः सर्वदेवानां तेजपुंजसना
तनः १ रकारः सर्वभूतानां जीवरूपी परात्परः रकारः सर्वजीवानां सर्वपापस्य दाहकः २
रकारः सर्वसौख्यानां सिद्धिदस्तु पुरातनः रकारः सर्वविद्यानां वेद्यलक्ष्वसनातनः ३ रकारः स
र्वसाध्यानां साधको नंतरूपधक् रकारः सर्वभूतानां व्याप्य व्यापकमीश्वरः ४ रकारोत्पत्तेरित्येकरकारे
लीयते जगत् रकारे निर्विकल्पश्च मुद्बुद्धस्तदाद्वयः ५ रकारः सर्वसिद्धीनां स्मरणदायकी गुरुः
रकारे धर्मकामश्च परिपूर्णमनोरथः ६ रकारः सर्वसत्त्वानां महामोक्षप्रदायकः रकाराद्रामचंद्रस्य
सामीप्यं मुखमल्लि ७ तत्रैव पार्वत्युवाच गुटिकापादुकासिद्धिः परकायप्रवेशनं वाचासिद्धिः
आर्यसिद्धिस्तथासिद्धिर्मनोमयी ८ ज्ञानविज्ञानकर्माणि नानासिद्धिकराणि च ल
क्ष्मीकुतूहलासिद्धिर्विद्यासिद्धिर्तुल्येव ९ केनेहं सर्वमाप्नोति देवमेव दत्तवतः सर्वतो निर्णयं कृत्वा

ह० ना
३५

ज्ञात्वामामनुगाभिनी १० श्रीशिवउवाच सर्वेश्वर्यप्रदं सर्वसिद्धिदं सर्वधर्मदं महामांगलिकं नि
त्यं रामनामपरात्परं ११ नातः परतरेषामः सुखार्थं वर्तते प्रिये सत्यं सत्यं पुनः सत्यं नान्यथा व
चनं मम १२ रामनामसदानंदो रामनामसदागतिः रामनामसदानुष्ठानं रामनामसदामलः
१३ रामनामपरावेदा रामनामपरागतिः रामनामपरायज्ञाः रामनामपराक्रिया १४ रामनाम
परज्ञानं रामनामपरासः रामनामपरोमंत्रः रामनामपराजयः १५ रामनामपरध्यानं सदा स
र्वत्र पराणं रामनामसदासेव्यः ईश्वराणां सदा प्रिये १६ रकारदीनि नामानि शृण्वतो मम पार्व
ति मनः प्रसन्नता मेति रामनामानुशंकया १७ रुद्रयामले मकारः सर्वसाध्यानां सर्वसौख्य
प्रदः सदा मकारः सर्वदेवानां सिद्धिदा तसैदा प्रिये १८ मकारः सर्वजीवानां पालको जगदीश्व
रः मकारः सर्वसिद्धीनां कारणं नात्र संशयः १९ मकारो लोको लोकांतां मकारः सर्वव्यापकः म
कारः सर्वशास्त्राणां सिद्धांतः सर्वमुक्तिदः २० रकारदीनसिद्धिस्त्यामकारादिविनाशिवे मका

३५

रादीनसिद्धिस्त्यामकारादिविनाशिवे २१ तस्माद्विवेकिभिर्नित्यं जसतव्यमुभयसरं सिद्धांतसर्ववे
दानो रामनामपरात्परं २२ संमोहनतंत्रेशिववाक्यं शिवां प्रति यन्मयोदितमुद्रासमंत्राभूधरा
त्मजे तत्सर्वं रामनाम्ना वेसिद्धिमाप्नोति निश्चितं २३ सर्वेषां सुप्रयोगानां सिद्धिरन्यत्र दुर्लभा श्रीरा
मनामसंस्मरणदनायासेन सिध्यति २४ तस्माच्छ्रीरामनाम्नस्तु कीर्तनं सर्वसिद्धिदं भजस्व नि
यतं देवित्यत्कान्यान्मत्रसंचयान् २५ प्राणान्प्रियतरं मत्पुत्रं रामनामसदाशिवे सगं हानुं न शक्नो
मि ते वदुर्गे कदाचन २६ रामनामप्रभावेन पंचतत्वात्मको तनुः सच्चिन्मयं भवेद्देविसत्यवधि
महेश्वरि २७ तंत्रसारे इदमेव परं सारं सर्वेषां मंत्रसंचयने यच्छ्रीरामनामाख्यं पीयूषस्य प्रपीव
नं २८ दुर्लभं सर्वजीवानां मये मंत्रेश्वरेश्वरं कथं भजंति पापि सासुकृतो वं विना प्रिये २९ मंत्रमहो
दधौ असारतरं सारसागरोत्तारकारकं व्यसनानां प्रहर्तारं रामेत्यक्षरद्वयं ३० जितं तेन जितं तेन
जितं तेन मुनिश्चितं जिह्वायेवर्तते यस्य रामेत्यक्षरद्वयं ३१ श्रीरामनामसर्वस्वमंत्राणां प्रवरं यदं

ह० ना
३६
नाम

यस्य संकीर्तनाज्जंतुयीति निर्वाणमुत्तमं ३२ मंत्रप्रकरणे सतं सद्यः शास्त्राणां निर्णयं बहुधा मया
श्रीरामनामसंस्मरणं सारमन्यन्निरर्थकं ३३ ऋग्वेदोद्यमजुर्वेदस्त्वथर्वणः अधीतास्तेन येनोक्तं
रामेति नाममंगलं ३४ नगंगानगयासेतुर्नकाशीनचपुष्करं जिह्वाग्रवर्तने यस्य रामेत्यक्षरद्वयं ३५
श्रीरामसंत्यक्ताः अन्यस्मिन्यस्य संरुचिः सतुबद्धतमोलोके पुनरयातिषातिच ३६ इति श्रीनामप्रता
पप्रकाशे प्र० तत्रादिवाक्यप्रमाणनिरूपणं नामसप्तमप्रमोदः ७ भरद्वाजस्तोत्रे रामरामेति रामेवदंतं वि
कलं भवान् यमदूतैरनाक्तं तं वत्संगौरिव धावत १ स्रज्जदं चारिणं दीनं रामरामेति वादिनं तावन्नामनुनि
स्तेन यथावारिव धावत २ रामत्वं तद्दये ये यथा सुखलभ्यं वनेपतैः मंडं च न वनीतं च क्षीरं सपिंभं धूर
कं ३ सीतापते रामरघुत्तमे तियो नामानि जल्ये युधितस्सराणां दिग्दवं त्येव युयुत्सवोपिभियं दं धा
नात्तदयेषु शत्रवः ४ तथा प्रातपंचके प्रातर्वेदाभिवचसारधुनाथनामवाग्दोषहारि सकलं शमलं
निहंति यत्पार्वतीस्वपतिना सह मोक्षकामप्रीत्या सह सहरिनामसमंजजाय ५ रामनाम कथयामः

३६

परं सर्वमपहाय सीतानामयुतं यत्स्यात्पादुपरमसुखायः ६ विरंचिसर्वस्त्रे श्रीरामनामसंकीर्त
ननः प्रयतो संसारपादं दुरितौघमुक्तः नरस्तसत्यं कलिदोषजन्यं पापं निहत्यासक्तिमन्त्रचित्रं ७ शि
वसर्वस्त्रे यावन्नकीर्तयेद्दामं कलिकल्मषनाशन तावन्निष्ठति देहे स्मिन्नभयं संसारदायकं ८
अतिस्मृतिपुण्यं सुरामनामसमीरितं यन्नामकीर्तने नैव तापत्रयविनाशनं ९ सर्वेषामेव पापा
नां प्रायश्चित्तमिदं स्मृतं नातः परतरं पुण्यं त्रिषु लोकेषु विद्यते १० नामसंकीर्तनादेव तारकं बल
दृश्यते सत्यं वदामि ते देवि नान्यथा वचनं मम ११ वैष्णवचिंतामणौ कालोल्लिखने यस्ते वास्त्रा
ने कालोल्लिखं जपे श्रीनामकीर्तने कालो नास्त्यत्र पृथिवीपते १२ शिवसिद्धं ते हिमवद्भिधयोर्म
ध्ये जनाभागवतामता उच्चारयंति श्रीरामनामप्राणान्तर्यमम १३ श्रीरामस्य कृपासिंधोर्नाम उच्चा
रणं परं ओष्ठस्य दहनमात्रेण कीर्तनं तु तपोधिकं १४ दहद्रौतमीये कुशलेगीभवेऽनोके बहुधा
ल्लहानरः सह दुश्चरितं नामशीघ्रं तस्त्वयत्यहो १५ आप्स्वलायनतंत्रे ये कीर्तयंति नामानिरामस्य

ह० ना०
३०

परमात्मनः सर्वधर्मवह्निर्भूत्वातेषांतिपरंपदं १६ वैरं च्यते त्रे पूजयश्चरन्तं सर्वतंत्रेषु गोपितं गुह्याद्
त्युतमनामकीर्तयश्च निरंतरं १७ मेरुतंत्रे नाम्नां मुख्यतमं नित्यं रामनाम प्रकीर्तितं नातः परतरं नाम क
चित्संदृश्यते श्रुतौ १८ नायकांतत्रे ये गृह्णन्ति निरंतरं परंपदं रामेति वर्णद्वयं ते वै भागवतो नमाः सुख
यापूज्यास्तु ते सर्वथा ते निस्तीर्णं भवार्णवं कृतकलत्राद्यैस्तनत्रैर्युतं तस्माद्वारिसुदृशं परतमं सायमा
यांति वै १९ वामनतंत्रे दृष्टिं व्याकृतिशालो कानजाता कति नो मताः मुक्तास्ते च न संदेहो श्रीरामानु
कीर्तकाः २० वसिष्ठतंत्रे रामनाम पराये च रामनामार्थचित्काः तेषां यादृजस्य र्णात्वा वने भुवनत्रयं
२१ श्रीरामरसायां पातालभूतलव्योमचारिणः सुप्रचारिणः न दृष्टमपि शक्तास्ते रक्षितं रामनामभिः
२२ रामेति रामभट्टेति रामचंद्रेति यास्मरेत् विमुक्तः स नरः पापात् मुक्तिप्राप्नोति शाश्वति २३
रामेति रामभट्टेति रामचंद्रेति वास्मरेत् नरेन स्तियते पापेषु मुक्तिमुक्तिश्च विंदति २४ जगज्जैत्रैकमंत्रेण
रामनाम्ने वरक्षितं यः कंठे धारयेत् स्य करस्या सर्वसिद्धयः २५ शाश्वतं तंत्रे वाङ्मनो गोचरातीतः सत्यः

३०

लोकैः सर्वेश्वरः तस्य नामादिकं सर्वं रामनाम्ना प्रकाशते २६ यस्य प्रसादाद्देवेशि मम सामर्थ्यमीदृशं स
हृदमिहाणादेव त्रैलोक्यं सचराचरं २७ धाता सृजति भूतानि विष्णुश्चाख्यते जगत् तद्वामनाम सततं जपं
नित्यं मम प्रिये २८ रहस्यसारे रसनायां विशेषेण जपयन् नाम सज्जनैः कलौ त्यं कीर्तनं देवि सर्वथा सं
मतं शुभं २९ प्रेमसंक्लिन्ना बावाधे रमंति रंति वै नाम सर्वेश्वराधारं ते सुतार्थाः महामुनेः ३० नाम उ
च्चारणं नित्यं रसनाया प्रशस्यते भक्तानां तु विशेषेण अन्येषामपि संमतं ३१ यत्र वै गत्युते नाम प्रेमसं
पन्नमानसैः तत्र तत्र परावाणीनां भिस्था सर्वतः शुभा ३२ रामनाम परं ब्रह्म सर्वमोहैकमंदिं जीव
ने नित्यं दिव्यानां परिकराणां तथा शुभं ३३ आर्यास्तोत्रे रदवसने रसने त्वहीनाया वज्रापिशाचि
कया न भवसि भजना वस्तुतनु श्रीरामनाम वरं ३४ परिहाय देतव सने जल्पसिरसने पियल्लि
चित् तल्लि चितमलज्जेय द्यवजानां सिराम वरं ३५ विष परसाकुलभावं परिभ्रूय दानि रंतरं रसने
श्रीरामनाम जप सित्यागः शोभेत वाऽसोपि न द ३६ रसने रघुयति गुणगणं पिषूषवापिकायो चेत

ह० ना०
३८

भवसिनिमग्नैवतदावासोऽन्यासोनहासाय ३७ कोपाहिजवरनिकरैः सदनरसनेतवत्यक्तं प्रीतिनमुंचसित
थाय्यसदालायेनपापेन ३८ हिजवरनिकरसमीपेय्यालिंगिताकुलाधमालापं श्रीरामनामकांतेऽहिला
किनलज्जासेरसने ३९ हिजवरनिकरान्यरितः परगुणनिंदारजोषिते रसने श्रीरामनामनद्यामस्तला
नेवकिंस्तसि ४० कांतेरघुपतिगुणधामनियन्नेप्रीतिः हिजवरसकृतिजन्मनिरसनेनेयंतवोचिता
रीतिः ४१ परगुणनिंदारगुजाफलमपलरैरतीवपरितुष्टा हरिनाममौक्तिकगुणरसनेशबरावधिकृत्य
४२ लोभज्वरेणजिह्वेपरगुणनिंददिधितंमतासि हरिकीर्तनामृतरसंतिक्तंमत्वातिरस्तुरुषे ४३ वि
षयाभिलाषतसापरगुणनिंददिधितंमतासि रसनेनयश्यसिपुरेहरिगुणरसमब्धेकिं ४४ अननुभ
वतीवृत्तिरखिलारसनेरसांतरस्यहया निरवधितृप्तिनिंदानमजरसनेरसालयनाम ४५ इतिश्रीराम
नामप्रतापप्रकाशेप्र० तंत्रहस्यतोत्रादिवाक्यप्रमाणानिरूपणेनामाऽष्टमोऽध्यायः ८ वाल्मीकीय
रमायणे रामोरामरामइतिप्रजानांसमभूध्वनिः रामभूतमिदंविष्णुरामेराज्यंऽग्रशस्यति १ यश्चरामं

३८

नयश्येतमंचरामोनयश्यति निदिनः सर्वलोकेषुस्वात्माय्येनंविगर्हितं २ स्मृणाईतापियश्चिंतत्वयिति
एत्यचंचलं तस्याज्ञानमनर्थानांश्लेनश्यतिनस्मृणात् ३ कूजंतेरामरामेतिमधुरंमधुराक्षरं आ
रुत्यकविताशाखांवदेष्वाल्मीककोकिलं ४ सकृदेवप्रयत्नायेतवास्मीतिचयाचने अभयंसर्वभूते
भ्योददाम्येतद्वृत्तंमम ५ कथंचिदुपकारेणकृतंनैकेनतुष्यति नस्मरत्यपकाराणांशतमय्यात्म
वसया ६ ब्रह्मरामायणे धन्यालेयावनाः पुण्याः प्रगल्भाः सुखिनोऽधुवाः येभजंतिसदरामनाम
कल्याणसागरं ७ गुणानांनिचंचंशुद्धसर्वांनंदप्रदेवरं तंपुरुषंसततंमन्येयोभजेन्नामनिर्मलं ८
अध्यात्मरामायणे येषुयेषुचदेशेषुरामनामउपासते दुर्भिक्षदैत्यदोषाश्चनभवंतिकदाचन ९
रामरामेतियेनित्यंयदंतिमनुजाभुवि तेषामृत्युभयादीनिनभवंतिकदाचन १० यस्मिन्नरमंतेमुन
योविद्ययाज्ञानविल्यवे तंगुरुः प्राहरामेतिरमणाद्रामइत्यपि ११ यन्नामविवसोगृह्णन्मयमाणः
परंपदं यातिसाक्षात्वमेवातिमुमंयोमेपुरस्थितः १२ त्वन्नामापतहीनानांभोक्तुः स्वप्नेपिनोभवेत् तस्मा

ह० ना०
३९

श्रीरामनाम्नस्तु संकीर्तनेन परमेव १३ नाथीन वेदशीलोऽपि न कृताध्वरिकर्मकः यो नाम वदनाते नित्यं ते
न सर्वकृतं भवेत् १४ मानसराभायणे ब्रह्मोभेधिसमुद्बवं कलिमलप्रध्वंसनं चाव्ययं श्रीमच्छंभुमुखं
दुसुंदरवरे संशोभितं सर्वदा संसारामयभेदजं सुमधुरं श्रीजानः कीर्तनं धन्यास्तैः कृतिनः पितृति सततं
श्रीरामनामा मृतं १५ भुसुंदिराभायणे श्रीरामनामदीप्ताग्निदग्धं जीति किल्बिषः श्वय चोपिवृधेः प्रयो
वेदाख्योऽपि च नास्तिकः १६ वेदशास्त्रं शतं वापि तारयति न तं नरं यस्तु स्वमनसा वाचान करोति ज
यं परं १७ रामनाम विहीनस्य जातिः प्रास्ते जयस्यः अप्राणस्यैव देहस्य मेदं न तद्व्यायथा १८
येऽप्येव तिसदा भक्त्या रामनाम परात्परं तेषां योतिर्यरं धाम किंपुनः जायते जनः १९ द्विजो वा एष संभा
षिषापी वा धार्मिकोऽपि वा रामरामेति यो वक्तिसमुक्तो भवब्धनात् २० यत्र यत्र स मुद्रा रेदृश्यते
यवा रामनाम भैवत सर्वसत्यं सत्यं चोमम २१ दिवारात्रौ च ये नित्यं रामनाम जपेति देव साक्षान्ते प
रिकारः २२ दिव्याः पूजनीयाश्च सर्वशः २३ ये वारं वारं स्मरन्ति साक्षात् प्राप्नुयन्ति कदाचि

३९

त्र भवित्यंति ते यांजन्मादिकं मुने २३ असंख्यकोटिलोकाणां उपादानं परात्परं तथैव सर्वदेवानां कारणं ना
म उच्यते २४ प्रयोनामा बलं वेन सातु भूता प्रनीयतां अद्यत्वे तु विघोषेण नामि प्राप्तिर्हि नामतः २५ सारदारण
मायणे यत्रास्ति तिमिरं घोरं महादुःखं घसंकुलं तन्मार्गं रामनाम्नस्तु प्रभासं दृश्यते पर २६ यस्मिन् देशे न
केऽप्यस्ति स्वजनस्संबन्धिनस्तथा तादृशे कुशसंयन्त्रे नामैकोदुःखहारकः २७ निरालंबपरं नाम निर्विक
ल्प निरीहकं ये रटेति सदा भक्त्यैव कृतार्थाः सुभक्तिसाः २८ चतुर्धुं गेयुः श्रीरामनाम माहात्म्यमुज्ज्वलं सर्वो
त्कृष्टं न संदेहो कलौ तत्रापि सर्वथा २९ प्रेमराभायणे श्रीरामनाम संलापतत्परं पुरुषं भजेत् मुक्तिं सा
त्सेवनादेवि प्रनापासेन सत्वरं ३० यन्मुखे रामनामास्ति सर्वदा प्रेमतः शिवे दृष्टान् दृढं नं पुण्यं सु
गमं प्राप्नुवतं सुखं ३१ अहो प्रभापं रत्नलुपामराणां रामेति नामामृतं मृत्युमास्यं जीवेति न देविकयं म
नुष्याः पापात्मनो मृदुतमाधिपाते ३२ असंख्यकोटिनामानि नैव साम्यं प्रयाति च यथा खद्योत राशीनां
रवेऽस्मादृश्यतामुने ३३ वणिष्टराभायणे नानातर्कविवादगते कुहरे पतिताः श्रये जेतवन्ते सामेकमसं

अयेकशरणं श्रीरामनामात्मकं मंत्रं नास्ति अतः परं सुललितं प्रेमास्पदं पावनं स्वल्पाया सकलप्रदानपरमं स
त्वं सदा स्वच्छदं ३४ तत्रैव श्रीरामवाक्यं यदि वा नादिदोषेण मद्रको मोचनस्मरेत् अहंस्मरमितं भक्तं न
यामि परमं पदं ३५ मन्त्राभ्योच्चारकं साधुः सादरं हृजयेति ये तेषां महं स मुद्रार्तामृत्युसंसारसागरात् ३६
ये स्मरेति सदा स्नेहात्ममनामः सुधासरं तेति धन्याः प्रियास्माकं सत्यसत्यब्रवीम्यहं ३७ एतदेव परं तत्त्वं
मन्त्रसन्नायनिश्चितं वनसावचसानित्यं भद्रजेन्नाममगलं ३८ महाकृपासादरे धत्तसमे प्रियतमोनर
नस्यार्थं सर्ववत्स्नियान्वांति सुधातले ३९ मम नाम जपेन्नित्यं यत्कृतं संप्रदायान्नः नतस्मात्प्रियतमः कश्चित्
नस्यं सत्यं मुने सदा ४० श्रीमहारामायणे मुद्रमुद्रत्वे युगोक्तं रामपरात्परं तदर्थं ब्रूहि भोत्तामि न कृत्वा मस्य दयाद
दि ४१ शिव उ० त्वमेव जगतां मध्ये धन्या इत्यतस्त्रिये यत्पृथ्वान्महातत्त्वं रामनामाथे मभूतं ४२ वेदाः सर्वे तथा
शास्त्राः मुनयो निर्जरेषु भाः नाम्नः प्रभावमत्युग्रं तेन जानंति सुव्रते ४३ राम एवाभिजानाति कृत्वा नामार्थं मभूतं
दृष्ट्वा हि नामार्थे देवितस्यानुकंपया ४४ कौटिकं दर्पशोभां सर्वभरणभूषिते रम्यरूपाणि वैराग्ये मेति सनका

दयः ४५ अतएव राममुक्तीदामनाम्नः प्रवर्तते रमेति मुनयः सर्वे नित्यं यस्याप्रियं कजे ४६ अनेक
सखिभिः साकं रमते रासमंडले अतएव राममुक्तीदामनाम्ना प्रवर्तते ४७ वल्लभानि मयो योजनको
योगिनां वरः हित्वा इमं ते एमेरमुक्तीदामनामये ४८ आबालतो विरक्तो यो जामदग्न्यो हरिस्मृतः स एव
रामनेरामेरमुक्तीदामनामये ४९ सप्तद्वीपाः सर्वे साधवो साधवोषिवा विदेहकुलसंभूताः ये च सर्वे नयो
त्तमाः ५० चित्रकूटमनुप्राप्य पितुर्वचनगौरवात् रम्यमावशयं कृत्वा राममाराणां बनेत्रयः ५१ दे
वगंधर्वसंकाशान्त्रनेन्यवसन्मुखं अतोऽपरामनाम्नो वैरमुक्तीदामनामये ५२ राससीधोररूपा च
दुष्टत्वं कर्तारगता साय्यासीदमिता रामे पतिवत्काममोहिता ५३ चतुर्दशसहस्राश्च राससाखरदूषणाः
मोहिता रामसदृशमुक्तीदामनामये ५४ नानामुनिगणाः सर्वदेवकारणवाप्तिनः ज्ञानयोगतपोनिष्ठा
पकाध्यानतयराः ५५ मुनिवैधिरामनीलजीमूतसन्निभं रमेते यो धितीभूत्वा रूपं दृष्ट्वा महर्षयः ५६ इ
यद्व्यासकृतो रामः दृष्ट्वा तेषां भोगानि यूयं धन्यतः ज्ञानं मत्सन्नेहि सांप्रति ५७ मन्त्रिदेशतपोयूयं च

रध्वंभोमहर्षयः इक्षितासेभविष्यन्तिद्वापरेवर्ततेयुगे ५८ रमिताराममूर्तौतेस्त्रियोरूपास्तपश्चरन् अ
तोदेविरमुक्तीडारामनाम्नेववर्तते ५९ अजरामरतन्त्यक्ताणमालुब्धविलोऽक्षसः रामएवरमद्वा
लीरमुक्तीडातउच्यते ६० यतोयंरमतेरामेसहैवपञ्चनात्मजः दग्ध्वालंकाततःसीतांवीक्ष्यायातःसु
खिनसः ६१ रमितारामसदृशेराक्षसारावणादयः रामरामाहवेत्युक्ताणममेवाभिसंगता ६२ परेधमि
गतेरामयोध्यायांचराचरः रामेभिरमिताभूत्वातच्छाकसुपजग्मतुः ६३ रमनाम्नोविशेषणरमुक्ती
डातउच्यते हेतुरन्यतरमुक्तीडांशुध्वंसावधानतः ६४ वाचवाचकस्समस्यकथितोरूपनाम
नी रामनामपरंब्रह्मरमितोयस्त्र्यचरे ६५ रमतेमुनयोयस्मिन्नयोगिनश्चोर्द्धरेतसः अतोदेविरमु
क्तीडारामनाम्नेववर्तते ६६ पोषणभरणधारंरामनामजगत्सच अतएवरमुक्तीडापरब्रह्मा
भिधीयते ६७ अशोभेःरामनाम्नस्तत्रयस्तिद्वभवंतिहि बीजमोकारसोहंचस्तत्रमुक्तमितिश्रुतिं ६८
पार्वत्युवाच कथमेतद्भिजानामिसिद्धारामनामतः बीजमोकारसोहंचस्वामिन्कथयतत्ततः ६९ श्रीवि

वउ० निश्चलमानसंकृत्वासावधानमृणुमिये गुत्याद्रुत्पतरंत्वत्वंवक्षेममृतमयंमुदा ७० रामनामहा
विशेषद्विर्वस्तुभिरवृत्तं ब्रह्मजीवमहानादेल्लिभिरन्यद्दक्षमिते ७१ सुरेणविंडनाचैवदिव्ययामायया
पिच एष्यक्तेनविभागेनसांप्रतेश्मशुमार्वति ७२ परंब्रह्ममयोरेकोजीवोकारश्चमश्रयः रस्याकारेम
योनादःरायादीर्षाखरात्मिकाः ७३ मकारेव्यंजनंविंदुहेतुप्रणवमाययो अर्द्धभागादकारस्यादकारान्नाद
रूपिणः ७४ रकारगुरुकारस्तथावर्णविपर्ययः मकारेव्यंजनंचैवप्रणवंवाभिधीयते ७५ मस्यसव
र्णितंमत्वाप्रणवेनादरूपध्वक् अंतर्मतोभवेदेकः प्रणवेसिद्धरूपिणि ७६ रामनाम्नः समुत्पन्नः प्रणवो
मोक्षदायकः रूपंतत्त्वमसिश्चासौवेदतत्वाधिकारिणः ७७ अकारः प्रणवेसत्त्वमकारश्चरजोगुणः ॥
तमोहलमकारः स्थालयोहंकारमुद्भवः ७८ चराचरसमुत्पन्नोगुणत्रयविभागतः अतःप्रियेरमुक्तीडाराम
नाम्नेववर्तते ७९ यथाचप्रणवोत्तेजोबीजंतद्वर्णसंभव सशब्देनहकारेणसोहमकंतथेवच ८० इत्यादयो
महामंत्राःवर्तन्तेसप्तकोटयः आत्मातेषाचसर्वेयोरामनाम्नाप्रकाशते ८१ अतःप्रियेरमुक्तीडातेषामर्थ

प्रवर्तते शनकाद्याः रामनामभजंत्यजः ८२ रामनामगुणेश्वरः ८३ यमं सेवेनाप्रभाषितं रूपमे
वप्रतापंचरामनाम्नावदामिते ८४ शृणुष्वपरमं गुह्यं यन्मजानं निकेषिच केपिकेषिविजानंति रामानुको
शब्देवच ८५ तजोरूपमयोरेफः श्रीरामावककंजः योः कोटिस्तुर्यप्रकाशश्चपरं ब्रह्मसुतउच्यते ८६ सोषित
वेषभूतेषु सहस्रारप्रतिष्ठितः सर्वसाक्षी जगद्ध्यापी नित्यध्यायति योगिनः ८७ एमोत्पमंडलस्यैवने जो
रूपवरानने कोटिकंदर्पणे भाष्योरेफाकारेहि विधिच ८८ प्रकारस्तोषितपुत्रवामदेवस्य कथ्यते मध्या
कारामहोरूपः श्रीरामस्यैव वक्षसः ८९ सोप्यकारे महाविस्मोर्वले वीर्यवत्सुकं सर्वेषामेव विद्वानामाधा
रत्वं च विद्विच ९० मयाकारेभवदूपः श्रीरामः कदिजातुनी सोप्याकारे महाशंभुरुच्यते योजगद्गुरुः ९१
इच्छाभूतश्वरानस्यमकारं च ज्ञानचयत् सामूतप्रवृत्तिर्दया महाभाष्यस्त्विति ९२ भाषितेयं करं मुक्तीं गुत्पद्रा
इत्यनरण्यम् अयंप्रकीर्णवक्ष्येह त्वतीह वास्तोवने ९३ नारायणो रकारस्याद्वारे विगुंतात्मकः महासे
भक्तिरूपकश्च महात्मादाभिधातविनी ९४ विज्ञानमदिति च ९५ नरकरे ९६ नरकरे ९७ नरकरे ९८ नरकरे ९९ नरकरे

विज्ञानस्योरकारस्यादकारेज्ञानरूपकः मकारः परमाभितिरमुक्तीडोच्यतेतनः ९६ चिदाचकोरकारस्या
तसद्वाच्याकारउच्यते मकारानंदकं वाच्यं सच्चिदानंदमव्ययं ९७ रकारस्त्यदोहेयस्त्वपदोकारउच्यते
मकारेसिवकृत्वांजांतत्वमसिमुलोचने ९८ ब्रह्मेतित्यदं विद्वित्वं पदो जीवनिर्मलः ईश्वरेसिपदं प्रोक्तं
ततोभायाप्रवर्तते ९९ वेदस्यारं महावाक्यं यनेत्वमसिकथ्यते रामनाम्नश्चतत्तवारमुक्तीडाप्रवर्तते
१०० अत्यं प्रकर्णउक्तत्वतः भक्त्या शृणुवदाम्यहं संसेवेणायभेदे सराक्षरनिरक्षरैः १०१ अजनाञ्च
सुरेत्यतिः रकाराद्ब्रह्मवाक्षरः रेफो निरक्षरे ब्रह्मपरमात्मैऽविति श्रुतः १०२ सुरेभिधीयते मायाब्रह्मा
नानुवाक्षरः रेफो निरक्षरो ब्रह्मसर्वव्यापी निरंजनः १ सकलव्यापिनो नित्यं सराक्षरनिरक्षर रामना
म्निरमुक्तीडाप्रवीणतः समुच्यते २ रामनामगुणानलत्वतोभाषितं देविस्त्वस्मत्तः रामनामप्रतापंचसा
प्रतं शृणुस्त्वस्मत्तः ३ रकारेनलबीजं स्याद्ये सर्वे वडवादयः कृत्वा मनोमलं सर्वभस्मकर्मशुभाश्रमं ४
अकारोभानुबीजं स्याद्देहशस्त्रप्रकाणकं नाशवत्येसदीप्तायां विद्यात्दयेनमः ५ मकारश्चंदबीजं च

१० सद्स्योपरिपूरणं त्रिनायंहरतेनित्यंशीतलत्वंकरेतिच ६ रकारोहेतुर्वैराग्यंपरमंयच्चकथ्यते अकारोत्तान
 ४३ हेतुश्चमकारोभक्तिहेतुकं ७ अतोदेविरसुक्तीशमनाम्नःसमुच्यते सम्पक्कृष्णप्रवीणत्वंहेतुरत्यद्दहामि १
 ते ८ वेदेव्याकरणेचैवयेचवर्णाःस्वरस्मृताः एमनाम्नैवतेसर्वजातानैवात्रसंशयः ९ रकारोमूर्द्धिसंचारस्त्रि
 कुट्याकारउच्यते मकारोधरयोर्मध्येलोमेलो-नामेप्रतिष्ठितं १० रकारोयोगिनांध्येयोगछंतिपरमंयदं अ
 कारोज्ञानिनांध्येयतेसर्वमोक्षरूपिणः ११ एणंनाममुदादासाध्यायंत्यचलमानसाः प्राप्नुवंतिपरोभक्ति
 श्रीरमस्यसमीपकं १२ अंतर्जयंतियेनामजीवन्मुक्ताभवन्ति ते तेषांनजायंतेभक्तिर्नचरामसमीप
 ना १३ जिह्वायायंतरेणैवराजपंतिये तेचप्रेमयराभक्तानित्यरामसमीपकाः १४ योगिनोत्तानि
 भक्ताःस्वकर्मनिरताश्चये एमनाम्निरताःसर्वैरसुक्तीडातएववै १५ ऋण्यमुख्यनामानिवश्येभगवतः ४३
 प्रिये विसुनारायणःकृष्णोवासुदेवोहृदिस्मृतः १६ ब्रह्मविश्वंभरंतेतोविश्वरूपःकलानिधिः कल्प
 प्रोदयामूर्तिःसर्वगःसर्वसंशितः १७ परमेश्वरनामानिसत्यनेकानिपावन्ति एकादेकंमहास्वच्छमञ्जारे

न्मोक्षदायकं १८ नाम्नामेवचसर्वेषांरामनामप्रकाशकः ग्रहाणांचयथाभानुःनक्षत्राणांचयथाशशी॥
 १९ निर्जराणांचयथाशक्तीनराणांचयतिर्यथा यथालोकेयुगोलोकःसरज्ज्निम्नगासुच २० कवीनांच
 यथानंतोभक्तानामंजनीसुतः शक्तीनांचयथासीतारामोभगवतामपि २१ भूधराणांचयथामरुःस
 रसांसागरेयथा कामधेनुर्गवांमध्येधन्वीनांमन्मथोयथा २२ पक्षीणांचैनतेयश्चनीथानांयुष्करेय
 था अहिंसासर्वधर्माणांसाधुत्वेपिदयायथा २३ मेदिनीसमिगांमध्येमणीनांकोक्तुभोयथा ध
 नुषांचयथासांक्षीयज्ञानांनंदकोयथा २४ ज्ञानानांब्रह्मज्ञानंचभक्तीनांप्रेमलसरा प्रणवःसर्वमं
 त्राणांरुद्राणामहमेवच २५ कल्पद्रुमश्चट्टाणांचयथायोध्यापुरीषुच कर्मणांभगवत्कर्मअकार
 श्चस्वरेष्वपि २६ किमत्रबहुनोक्तेनसम्यक्भगवतःप्रिये नाम्नांतथाचसर्वेषांरामनामपरमहान् २७
 पार्वत्युवाच नाम्नामेवचसर्वेषांरामनामपरमहान् भवताकथमिदं प्रोक्तंमेतदर्थंवदप्रभो २८ शिवउ
 नाम्नामर्थमहंदेविसंक्षेपेणप्रभाषितं नाम्नाभगवतोनेकाःगुणाःकोटिकोटयः २९ अफूनारेण

हंयस्यतेन नारायण स्मृतः जीवानामाश्रयो यस्मान्नेन नारायणोऽपि वा ३० सर्ववसतिर्वेयस्मि सर्वस्मिन्वस
तेयियः तमाहुर्वासुदेवं च योगिनस्तत्त्वदर्शिनः ३१ व्यापकोऽपि हियो नित्यं सर्वं चैव चराचरे विसप्रवेशने
धानुर्विस्मृत्यभिधीयते ३२ रुधिरं वाचकः शब्दोऽपि निर्वृति वाचकः ह्योरैव यमहाविद्येरु
स्तत्त्वभिधीयते ३३ कथ्यते सहरिर्नित्यं भक्तानां केशनाशनः भरणी योषणो विश्वं विश्वं भरति
स्मृतः ३४ वायु उदगनेऽर्णजगती मेव वर्तते सर्वभिन्नं निराकारं निर्गुणं ब्रह्म उच्यते ३५ य
स्यानंतानि रूपाणि यस्य चोर्नत विद्युते मुनयो यन्त्रजानंति सोऽप्यनंतोऽभिधीयते ३६ यो विराजस्तनुर्नि
त्यं विश्वरूपमयो च्युते कलावैधित्या सर्वा यस्मिन्निनिकलानिधिः ३७ सर्वाण्येतानि नामानि मा
या योक्तानि यानि च सच्चिदानंदरूपाणि नामान्येतानि सर्वशः ३८ परंतु नामभेदश्च संक्षेपेण ब्रह्मभित्ते सच्चिदा
नंदस्त्वैश्वर्यभिः पृथक् पृथक् ३९ वर्तते रामनामभेदं सत्यं दृष्टं महेश्वरि नामान्यन्यान्यनेकानि भयोक्तानि च
पार्वति ४० तेषां मध्ये परं साक्षाद्रामनाम परात्परं कश्चिदस्मिन्नेतन्मुरखो चानंदगमनं स्मृतं ४१ त्वमेव मेव

नामानि विद्विंसर्वाणि पार्वति नामभेदं वदाम्यन्यं प्रवीणोऽष्टगुभक्तिः ४२ अन्यानि यानि सर्वाणि नामा
निसाक्षारानि च निर्वर्णं रामनामभेदं केवलं च स्वराधिपं ४३ मुकुटं च छत्रं सर्वेषां मकारो रेफव्यजनं
रामनाम मयाः सर्वे नामवर्णाः प्रकीर्तिताः ४४ अतएव रामक्रीडानाम्नामीशः प्रवर्तते निजमया
नुसारेण रामनामप्रभाषितं ४५ रामनामप्रभावोऽर्थकोऽपि वक्तुं न शक्यते कोटितीर्थानि दानानि को
टियोगव्रतानि च ४६ कोटियज्ञजपाश्चैव न पशुः कोटि कोटयः कोटिज्ञानैश्च विज्ञानैः कोटिध्यान
समाधिभिः ४७ सत्यवदाभितेऽस्त्यं रामनामनवर्तते परावाण्याभजेन्नित्यं रामनाम परात्परं ४८ त्व
त्कामो हं च मात्सर्यं वाक्यं चैवान्तर्गतं तथा रत्नमलं क्रोधकामाद्यालोऽभमज्ञानमेव च ४९ एगदेवं च
दुःसंगं त्यक्त्वा दुर्वासनामपि सर्वे द्विषन्ति नो भूत्वा प्रतो वा त्थानरस्तथ ५० इत्थं नामजयेन्नित्यं राम
रूपो भवेन्नरः रहरह्यद्विषति यो नित्यमेतत्कमललोचने सर्वेऽध्यानफलेन स्य कलां नार्हेति योऽक्षी ५१
शठाय परशिष्याय विषयाट्याय मानिने न दानं व्यन दानं व्यं श्रीरामोपासकं विना ५२ यदि दानं व्यं मन्ये यो

रा०
४५

सद्यः मृत्युः प्रजायते महतामेव सर्वेषां जीवने प्रोच्यतेत्यतः १५३ इति श्रीरामनामप्रतापप्रकाशे प्रमोद
निवासे युगलानन्यसरनसंगृहीतेऽ श्रीमद्भगवत्प्राणानिरूपणनाम नवमप्रमोदः १ अतिराहस्य
जुर्वेदे मर्ता अमर्तस्य ते भरिनाममनामदेवि प्राप्ते जानवेदसः १ अथर्वणोपनिषदि जपानेन वेदे
वनादर्शनं करोति कलौ नान्येषां भवति २ ऋग्वेदे सर्वाणि नामानि यमाविशन्ति ३ यस्य नाम मह
द्युः ४ रामेति नाम मुक्तिर्दोभवति ५ अथर्वणे यश्चाङ्गालोऽपिरामेति वाचं वेदे तेन सह संवसेत्ते
न संभुजीयात् ६ सामवेदे परं ब्रह्म ज्योतिर्मये नाम उपास्यं मुमुक्षुभिः ७ श्रीरामतापनीये अ३
कारक्षरसंभृतः सौमित्रिर्विश्वभावनः उकारक्षरसंभृतः शत्रुघ्नः तेजसात्मकः ८ प्रज्ञात्मकस्त
भरतो मकारक्षरसंभवः अहंसाचात्मको रामः ब्रह्मानंदैकविग्रहः ९ स्वभ्रज्योतिर्मयो नंत रूपी स
नेव भासते जीवत्वने इदमौ यस्य सृष्टिस्थिति लयस्य च १० ऋग्वेदे च यश्चाङ्गालोऽपिरामेति वेदे
तेन सह संवसेतेन सह संभुजीनेति ११ रामतापनीये यथैव वटवीजस्य प्राकृतः श्वमहादुपः ॥

४५

तथैव रामबीजस्य जगदेतच्चरं १२ यथानामीवाचकेन नामिनोभिमुखोऽभवेत्
तथा बीजात्मको मंत्रो मंत्रिणोभिमुखो भवेत् १३ धर्ममार्गं चरिन्नेराज्ञानमार्गं नामतः तथा
ध्यानेन वैराग्यमैश्वर्यं तस्य पूजनात् १४ रामनामभुविष्यात्तमभिरामेण वा पुनः अग्निप्रोमात्मकं विश्वराम
बीजे प्रतिष्ठितं १५ रामेते योगिनो नंत सत्यानंदे चिदात्मनि इति रामप्रदेनासौ परं ब्रह्मभिधीयते १६ रुद्र
स्तारकं ब्रह्म व्याचष्टे ये सावमतीभूत्वा मोक्षीभवतीति १७ रामोपनिषदि राम एव परं ब्रह्म राम एव परं
तपः राम एव परं तत्त्वं श्रीरामो ब्रह्मतारकं १८ रेफास्तुः मूर्त्यः स्युः शक्यं ह्यस्त्रि एव चेति २० इति श्री
रामनामप्रतापप्रकाशे प्रमोदनिवासे श्रीयुगलानन्यसरनसंगृहीते अतिवाक्यप्रमाणनिरूपणनाम दश
मप्रमोदः १० संपूर्णं श्रीजानकीविनोदविलासे रामस्तु वश्यं भवतीह सीतेर्निप्रोच्चार्ये तु जपंति सीता
भूत्वानुगामी भजते जनस्ता ब्रह्मेश आर्चितराजपुत्रः १ श्रीजानकीनवरत्नरत्नमालिको सीतां विना भ
जेद्दामसीतारामं विना भजेत् कल्पकोटि सहस्रेषु लभते न प्रसन्नता २ ब्रह्मरामायणे येत्वा स्मरन्ति

सम्भक्त्या ते मे प्रियतमाः प्रियं तेषां भाग्योदयं वक्तुं न शक्नोहं कदाचन ३ श्रीसीतारामनाम्नस्तु सदैव कपना
स्तिसंशयं इति ज्ञात्वा जपेद्यस्तु सधन्यो सर्वसहिहः ४ ज्ञानं सीतानामतुल्यं न किंचित् ध्यानं सीतानाम
तुल्यं न किंचित् भक्तिः सीतानामतुल्यं न किंचित् तत्त्वं सीतानामतुल्यं न किंचित् ५ सीतारामं विना
नैव रामः सीतां विना न हि श्रीसीताराम - योरेष संवधः शश्वतो मतः ६ दोहा संमत अं व क ने त्र नि
धि शशि अ ग ह न सो चार ती जि अ सित र धुरा ज को नाम महात्म्य अपार १ संमत १९ ३५ विक्र
म नाम संवत्सरे श्रावण कृत्त चतुर्थी ४ गुरुवासरतद्दिने समाप्त हस्ताक्षरनाथूरामगौडबाह्यणवा
स्तव्य श्रीवाराणसी विश्वेश्वरपुरी तन्मध्ये लिखितं राजमदिरासीतलाघाट निकट शुभं भवतु ॥

वाल मुकुंद रेवे

Indira Gandhi National
Centre for the Arts